

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W MIEŚCIE SOSNOWIEC W 2017 ROKU

Kwiecień 2017 rok

Spis treści

	Strona
Wstęp	2
1. Sytuacja na lokalnym rynku pracy w Sosnowcu w 2016 roku.....	4
2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	14
3. Analiza umiejętności i uprawnień	24
4. Analiza rynku edukacyjnego	28
4.1 Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.....	30
4.2 Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.....	32
5. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw.....	34
6. Prognoza lokalnego rynku pracy.....	50
Podsumowanie i wnioski.....	58
INFORMACJA SYGNALNA.....	59
Załącznik 1. Rynek pracy.....	63
Załącznik 2. Rynek edukacyjny.....	97

WSTĘP

Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa określonych przez ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016, poz. 645 z dnia 21.04.2016 r.).

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone według nowej metodologii opracowanej przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych w Łodzi w ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy.

Monitoring zawiera analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sosnowcu w 2016 r. i pozwala na analizę struktury osób bezrobotnych oraz potrzeb kadrowych pracodawców. Raport został sporządzony przy wykorzystaniu:

- ✓ danych gromadzonych w systemie Syriusz – o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej;
- ✓ danych odnośnie ofert pracy podmiotów publicznych;
- ✓ ofert pracy publikowanych w Internecie;
- ✓ danych Systemu Informacji Oświatowej MEN;
- ✓ badań Głównego Urzędu Statystycznego (BAEL, badanie popytu na pracę);
- ✓ danych uzyskanych ze źródeł pierwotnych w ramach badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw zrealizowanego w okresie od 24 sierpnia do 23 września 2016 roku w tut. Urzędzie.

Mianem zawodu deficytowego określa się zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Analogicznie, zawód nadwyżkowy to taki zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma charakter strumieniowy, gdyż porównuje dane o nowych rejestracjach bezrobotnych z liczbą zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej oraz pełni dwie podstawowe funkcje:

- 1) deskryptywną – opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy, koncentrując się przede wszystkim na różnych aspektach jego nierównowagi;
- 2) normatywną – pozwala na formułowanie ocen i wniosków dla systemu kształcenia zawodowego, szkolenia bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i służyć ma pełniejszemu dopasowaniu strumienia popytu na pracę i podaży pracy.

Celem tego opracowania jest analiza kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy, która umożliwia podjęcie następujących działań:

- ✓ koordynację kierunków kształcenia i szkolenia osób bezrobotnych i poszukujących pracy z aktualnymi potrzebami rynku pracy;
- ✓ doskonalenie poziomu i kierunków kształcenia zawodowego dla potrzeb rynku pracy w regionie;
- ✓ planowanie działań samorządu lokalnego oraz innych instytucji powiatowych współpracujących z Powiatowym Urzędem Pracy, które będą zmierzały w kierunku promocji zatrudnienia;
- ✓ usprawnienia pracy doradców zawodowych, pośredników pracy poprzez wskazanie zawodów nadwyżkowych i deficytowych występujących na lokalnym rynku pracy;
- ✓ ułatwienie planowania i realizacji programów mających na celu aktywizację osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Stosowane w monitoringu nazewnictwo zawodów jest zgodne z klasyfikacją zawodów i specjalności funkcjonującą w oparciu o Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z dnia 7 sierpnia 2014 r., poz. 1145 z późn. zm.), które porządkuje zawody w grupy oraz ustala ich symbole i nazwy.

Podział bezrobotnych według zawodu dokonywany jest na podstawie zgłoszonych kwalifikacji potwierdzonych świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź stażem pracy (minimum 6 miesięcy w tym samym zawodzie). Osoby niespełniające jednocześnie obu tych warunków klasyfikowane są jako bezrobotni bez zawodu. Do grupy tej można więc zaliczyć część osób legitymujących się zarówno wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym jak i średnim ogólnokształcącym.

1. Sytuacja na lokalnym rynku pracy w Sosnowcu w 2016 roku

Według stanu na koniec grudnia 2016 r., w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sosnowcu zarejestrowanych było 7070 osób bezrobotnych (w tym 3710 kobiet), co w zestawieniu ze stanem na koniec 2015 r. wskazuje spadek rejestrowanego bezrobocia o 991 osób.

Jak wynika z tabeli nr 1 przedstawiającej zestawienie wybranych kategorii osób bezrobotnych na koniec 2016 i 2017 roku prawie we wszystkich wskazanych w niej kategoriach można zaobserwować spadek liczby osób bezrobotnych, co jest związane ze spadkiem ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w 2016 roku.

Niezmiennie od lat w ewidencji osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Sosnowcu pozostaje więcej kobiet niż mężczyzn. Natomiast ich liczba pod koniec 2016 roku spadła o około 12 % względem roku 2015.

Najliczniejszą grupę osób zarejestrowanych na koniec IV kwartału zarówno 2015 jak i 2016 roku stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, gimnazjalnym i niższym oraz policealnym i średnim zawodowym, a także osoby w wieku 35-44 i 25-34 lata. Najmniejszą liczebnością charakteryzowała się grupa osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz w wieku 60-64 lata i 18-24 lata.

Największą zmianę w kierunku spadku liczby osób bezrobotnych w stosunku do 2015 roku można zaobserwować w następujących kategoriach: wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz zasadniczym. Następnie wśród osób w wieku 55-59 lat, czyli osób starszych oraz osób w wieku 18-24 lata, czyli najmłodszych grup osób posiadających prawo do rejestracji w powiatowym urzędzie pracy. Natomiast o około 6 % wzrosła liczba osób w wieku 60-64 lata zarejestrowanych w tut. Urzędzie w porównaniu z 2015 rokiem.

Biorąc pod uwagę staż pracy osób bezrobotnych największy ich odpływ zanotowano w 2016 roku wśród osób posiadających co najmniej 30 letni staż pracy, ze stażem pracy 20-30 letnim, a także wśród osób bez stażu pracy.

Mając na uwadze czas pozostawania bez pracy, od momentu rejestracji w tut. Urzędzie najliczniejszą grupę zarówno w 2015 jak i w 2016 roku stanowiły osoby, które pozostają bez pracy powyżej 24 miesięcy oraz od 1 do 3 miesięcy. Są to osoby należące do kategorii osób długotrwale bezrobotnych oraz nowo zarejestrowanych.

Tabela nr 1. Wybrane kategorie osób bezrobotnych na koniec 2015 i 2016 roku (źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika nr 1 do sprawozdania MPiPS – 01, stan w końcu 4 kwartału 2015 i 2016 roku)

OSOBY BEZROBOTNE	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2016	Zmiana wobec 2015		Udział do ogółu bezrobotnych w %	
			liczba	%	2015	2016
Ogółem w tym wg	8061	7070	- 991	12,29%	-	-
PLCI						
Kobiety	4218	3710	- 508	-12,04%	52,33%	52,48%
mężczyźni	3843	3360	- 483	-12,57%	47,67%	47,52%
WYKSZTAŁCENIA						
Wyższe	1142	1032	- 110	-9,63%	14,17%	14,60%
policealne i średnie zawodowe	1931	1676	- 255	-13,21%	23,95%	23,71%
ogólnokształcące	833	757	- 76	- 9,12 %	10,33%	10,71%
zasadnicze zawodowe	2185	1887	- 298	-13,64%	27,11%	26,69%
gimnazjalne i poniżej	1970	1718	- 252	-12,49%	24,44%	24,30%
WIEKU						
18-24	682	575	- 107	-15,69%	8,46%	8,13%
25-34	2027	1773	- 254	-12,53%	25,15%	25,08%
35-44	2033	1856	- 177	- 8,71 %	25,22%	26,25%
45-54	1573	1366	- 207	-13,16%	19,51%	19,32%
55-59	1216	940	- 276	-22,70%	15,08%	13,30%
60-64	530	560	+ 30	+5,66%	6,57%	7,92%
STAŻU PRACY						
bez stażu	1683	1401	- 282	-16,76%	20,88%	19,82%
do 1 roku	1225	1216	- 9	-0,73%	15,20%	17,20%
1-5 lat	1378	1271	- 107	-7,76%	17,09%	17,98%
5-10 lat	1205	1087	- 118	-9,79%	14,95%	15,37%
10-20 lat	1198	1063	- 135	-11,27%	14,86%	15,04%
20-30 lat	1050	815	- 235	-22,38%	13,03%	11,53%
30 lat i więcej	322	217	- 105	-32,61%	3,99%	3,07%
CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY						
do 1 miesiąca	813	679	- 134	-16,48	10,09%	9,60%
1-3 miesięcy	1675	1288	- 387	-23,10	20,78%	18,22%
3-6 miesięcy	1291	1035	- 259	-20,06	16,02%	14,65%
6-12 miesięcy	1326	1191	- 135	-10,18	16,45%	16,85%
12-24 miesięcy	1213	1232	+ 19	+1,57	15,05%	17,43%
pow. 24 miesięcy	1743	1645	- 98	-5,62	21,62%	23,27%

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2016 roku opisująca nasilenie zjawiska bezrobocia w mieście Sosnowiec wynosiła 10% i jest wyższa od stopy bezrobocia w województwie śląskim (6,6%) oraz w kraju (8,3%). W porównaniu pod koniec grudnia 2015 roku stopa bezrobocia wynosiła odpowiednio 11,5% w mieście Sosnowcu, 8,2% w województwie śląskim oraz 9,38% w kraju. Z analizy danych wynika, że nastąpił spadek stopy bezrobocia na terenie powiatu o 1,5%, na terenie województwa śląskiego o 1,6%, a na terenie kraju o 1,08%.

Jak wynika z pozyskanych danych, na koniec 2016 roku w ewidencji osób bezrobotnych tut. Urzędu znajdowało się 1530 osób należących do grupy robotników przemysłowych i rzemieślników, co stanowi największą liczbę osób zarejestrowanych. Dalsze w liczebności wielkie grupy zawodów to pracownicy usług i sprzedawcy: 1272 osoby, technicy i inny średni personel: 927 osób oraz grupa specjalistów: 579 osób.

Należy dodać, że najwięcej absolwentów znajdowało się na koniec 2016 roku wśród wielkiej grupy zawodowej pracowników biurowych to jest 31 osób, co stanowiło 6,47% wszystkich bezrobotnych. Powyżej 3% absolwentów znajdowało się wśród specjalistów oraz techników i innego średniego personelu. Natomiast niewiele poniżej 3% absolwentów znajdowało się wśród rolników, ogrodników, leśników i rybaków.

Na koniec 2016 roku największym odsetkiem osób długotrwale bezrobotnych charakteryzowała się wielka grupa zawodów: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (67,57% spośród 37 osób zarejestrowanych). Natomiast długotrwale bezrobotni pracownicy wykonujący prace proste stanowili 62,82% spośród 511 osób zarejestrowanych. W dalszej kolejności najwięcej osób długotrwale bezrobotnych (60,63%) znajdowało się w grupie operatorów i monterów maszyn i urządzeń.

Napływ do bezrobocia przedstawia liczbę bezrobotnych, którzy w danym okresie sprawozdawczym zostali zarejestrowani w urzędzie pracy. Z kolei odpływ z bezrobocia to liczba osób, które w danym okresie sprawozdawczym zostały z różnych przyczyn wyłączone z ewidencji osób bezrobotnych.

Biorąc pod uwagę wielkie grupy zawodów największy napływ osób bezrobotnych do ewidencji PUP Sosnowiec w okresie sprawozdawczym 01.01.2016 r. – 31.12.2016 r. odnotowano w następujących grupach zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (2303 osób), pracownicy usług i sprzedawcy (1933 osoby), technicy i inny średni personel (1537 osób) oraz specjaliści (1068 osób). Równocześnie ze wskazanych wielkich grup zawodowych nastąpił największy odpływ bezrobotnych w w/w okresie sprawozdawczym, to jest wśród robotników przemysłowych i rzemieślników - odpływ 2607 osób, pracowników

usług i sprzedawców - odpływ 2093 osób, techników i innego średniego personelu - odpływ 1664 osób. Natomiast z grupy specjalistów odpłynęły 1244 osoby.

Przyglądając się elementarnym grupom zawodów, w których napływ osób bezrobotnych jest największy w powyższym okresie sprawozdawczym można wyróżnić m.in. sprzedawców sklepowych, magazynierów i pokrewnych oraz ślusarzy i pokrewnych. Dokładne dane dotyczące napływu osób bezrobotnych w 2016 roku według elementarnych grup zawodów przedstawia tabela nr 2.

Tabela nr 2. Grupy zawodów w których liczba bezrobotnych (napływ) był największy w 2016 roku (źródło: opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	1021
4321	Magazynierzy i pokrewni	266
7222	Ślusarze i pokrewni	249
4110	Pracownicy obsługi biurowej	218
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	206
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	202
3115	Technicy mechanicy	200
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	199
7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	189
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	185
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	179
5120	Kucharze	162
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	146
7112	Murarze i pokrewni	145
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	144
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	142
5141	Fryzjerzy	138
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	138
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	109
3112	Technicy budownictwa	99

Ogółem w 2016 roku do tut. Urzędu wpłynęło 4738 ofert pracy. Poddając analizie liczbę ofert pracy zgłoszonych do PUP w Sosnowcu w wielkich grupach zawodów można

zauważyć, że najwięcej ofert pracy zgłoszono w grupie zawodów: pracownicy wykonujący prace proste, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz pracownicy usług i sprzedawcy. Dokładną liczbę ofert pracy, w tym odsetek ofert subsydiowanych w wielkich grupach zawodów obrazuje tabela nr 3.

Tabela nr 3. Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według wielkich grup zawodów (źródło: opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Nazwa wielkiej grupy zawodów	Liczba ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w %
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	15	26,67%
2	SPECJALIŚCI	306	44,44%
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	327	40,98%
4	PRACOWNICY BIUROWI	1312	32,47%
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1361	33,58%
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	3	100%
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1320	10,30%
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	972	8,54%
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	1780	7,47%
Ogółem		7396	20,44%

Dokonując analizy liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie według 4-cyfrowych kodów zawodów na podstawie danych z informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS można stwierdzić, że największa liczba osób bezrobotnych na koniec 2016 roku była zarejestrowana w zawodach: sprzedawcy sklepowi, ślusarze i pokrewni oraz pracownicy obsługi biurowej. Opracowanie powyższych danych znajduje się w tabeli nr 4.

Natomiast biorąc pod uwagę wskaźnik długotrwałego bezrobocia można zauważyć, że wśród zawodów, dla których wskaźnik ten był najwyższy w 2016 roku znajdują się zawody mało popularne na rynku pracy, a wyróżnione w klasyfikacji zawodów i specjalności

np. fizycy i astronomowie, położne bez specjalizacji lub w jej trakcie czy piloci statków powietrznych i personel pokrewny. Pierwszych 20 zawodów według ich grup elementarnych ze 100% wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia zaprezentowano w tabeli nr 5.

Tabela nr 4. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych była największa – stan na koniec 2016 roku (źródło: opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	660
7222	Ślusarze i pokrewni	176
4110	Pracownicy obsługi biurowej	158
4321	Magazynierzy i pokrewni	153
3115	Technicy mechanicy	149
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	141
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	132
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	130
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	121
5120	Kucharze	120
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	113
7412	Elektromechanicy i elektrycy	112
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	111
7112	Murarze i pokrewni	106
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	104
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	99
5141	Fryzjerzy	85
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	85
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	73
5131	Kelnerzy	71

Tabela nr 5. Grupy zawodów dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był najwyższy w 2016 roku (źródło: opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
2111	Fizycy i astronomowie	100%
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	100%
2153	Inżynierowie telekomunikacji	100%
2165	Kartografowie i geodeci	100%
2222	Pielęgniarki z tytułem specjalisty	100%
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	100%
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	100%
2511	Analitycy systemów komputerowych	100%
2641	Literaci i inni autorzy tekstów	100%
2654	Producenci filmowi, reżyserzy i pokrewni	100%
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	100%
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	100%
3153	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	100%
3154	Kontrolerzy ruchu lotniczego i personel pokrewny	100%
3212	Technicy analityki medycznej	100%
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	100%
3251	Asystenci dentystyczni	100%
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	100%
3355	Policjanci	100%
3356	Funkcjonariusze służby więziennej	100%

Wskaźnik płynności bezrobotnych jest to iloraz liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w okresie sprawozdawczym do liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym samym okresie. Wskaźnik mniejszy od 1 informuje, że wyrejestrowano mniejszą liczbę bezrobotnych aniżeli zarejestrowano, a stan bezrobocia zwiększył się. Podczas, gdy wartość wskaźnika większa od 1 informuje o zmniejszaniu się stanu bezrobocia. W tabeli 6 przedstawiono zawody, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2016 roku. Natomiast w tabeli nr 7 zaprezentowano elementarne grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w roku sprawozdawczym.

Tabela nr 6. Grupy zawodów dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2016 roku (źródło: opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
7123	Tynkarze i pokrewni	6,00
1211	Kierownicy do spraw finansowych	4,00
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	4,00
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	3,00
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	3,00
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	3,00
4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	3,00
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	3,00
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	3,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,50
2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	2,50
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	2,25
8343	Maszyści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	2,11
1412	Kierownicy w gastronomii	2,00
2144	Inżynierowie mechanicy	2,00
2529	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
2641	Literaci i inni autorzy tekstów	2,00
3153	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	2,00
3332	Organizatorzy konferencji i imprez	2,00
4225	Pracownicy biur informacji	2,00

Tabela nr 7. Grupy zawodów dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w 2016 roku
(źródło: opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1113	Wyżsi urzędnicy władz samorządowych	0,00
1223	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	0,00
2656	Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni	0,00
7215	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	0,00
7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	0,00
9623	Odczytujący liczniki i wybierający monety z automatów	0,00
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	0,25
5311	Opiekunowie dziecięcy	0,25
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	0,33
7537	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	0,33
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	0,33
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0,50
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	0,50
2353	Lektorzy języków obcych	0,50
3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	0,50
3143	Technicy leśnictwa	0,50
3341	Kierownicy biura	0,50
3521	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	0,50
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0,50
4415	Pracownicy działów kadr	0,50

Do porównania struktury ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Sosnowcu ze strukturą ofert pracy zamieszczanych na publicznych portalach rekrutacyjnych służy wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy.

Nazwa i wzór miernika	Szczegółowa interpretacja
Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy $WNO_t^k = \frac{WSO_{t,PUP}^k}{WSO_{t,inter.}^k}$	$WNO_t^k < 1$ – grupa zawodów, w której oferty pracy są niedoreprezentowane w PUP (oznacza to, że pracodawcy znacznie częściej oferują pracę za pośrednictwem portali internetowych dla tych zawodów). $WNO_t^k > 1$ – grupa zawodów, w której oferty pracy są nadreprezentowane w PUP (pracodawcy znacznie częściej poszukują pracowników za pośrednictwem PUP niż w internecie). Miernik przyjmuje wartości z przedziału $<0, +\infty$).

Z analizy danych w tabeli nr 8 wynika, że pracodawcy znacznie częściej oferują pracę za pośrednictwem portali internetowych niż za pośrednictwem tut. Urzędu dla następujących grup zawodów: specjaliści, kierownicy, technicy i inny średni personel oraz pracownicy biurowi. Natomiast w grupach zawodów takich jak: pracownicy wykonujący prace proste, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy usług i sprzedawcy oraz operatorzy, monterzy maszyn i urządzeń pracodawcy częściej poszukują pracowników za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Sosnowcu niż w Internecie.

Tabela 8. Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w 2016 roku (źródło: opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Nazwa wielkiej grupy zawodów	Wskaźnik struktury (%)		Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy
		oferty pracy PUP	oferty pracy w Internecie	
		2016 r.	2016 r.	
1	KIEROWNICY	0,20%	6,90%	0,03
2	SPECJALIŚCI	4,14%	18,01%	0,23
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	4,42%	14,41%	0,31
4	PRACOWNICY BIUROWI	17,74%	9,81%	1,81
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	18,40%	20,77%	0,89
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,04%	-	-
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚNICY	17,85%	11,77%	1,52
8	OPERATORZY MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	13,14%	10,58%	1,24
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	24,07%	7,74%	3,11

2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowią najważniejszy element prowadzenia monitoringu. Są one prezentowane w półrocznych informacjach sygnałnych oraz w rocznych raportach z monitoringu.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowi prognozę zapotrzebowania na pracowników na lokalnym rynku pracy. Pozwala on na określenie, w których zawodach w najbliższym czasie można spodziewać się zwiększonego zapotrzebowania, a w których znalezienie pracy będzie trudniejsze. Dane te umożliwiają dodatkowo wskazanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej. W związku z powyższym wyniki badań prezentowane w rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych m.in. przyczyniają się do usprawnienia poradnictwa zawodowego oraz są wykorzystywane do tworzenia planów szkoleń w urzędach pracy.

Struktura rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych opiera się na zestawieniu popytowej i podażowej strony rynku pracy. Za stronę podażową przyjmuje się liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy. Natomiast popyt określany jest jako liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Biorąc pod uwagę powyższe założenia proces konstrukcji rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przebiega w kilku etapach:

Etap I. Przygotowanie bazy danych:

1. agregacja danych dotyczących zarejestrowanych bezrobotnych i ofert pracy wg zawodów i specjalności z systemu Syriusz, w celu utworzenia bazy danych dla elementarnych grup zawodów;
2. dołączenie ofert pracy podmiotów publicznych zamieszczanych w BIP oraz ofert pracy publikowanych w internetowych serwisach rekrutacyjnych (gromadzonych przez WUP);
3. wybór grup zawodów do analiz poprzez wyłączenie elementarnych grup zawodów, które są nieistotne na badanym rynku pracy tj. stanowią znikomy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych i ofert pracy.

Procedura wyboru grup zawodów do analiz opiera się na kalkulacji wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy. Miernik ten jest liczony jako iloraz sumy przeciętnej liczby bezrobotnych i ofert pracy w danej elementarnej grupie zawodów do sumy przeciętnej liczby bezrobotnych i ofert pracy ogółem w danym okresie sprawozdawczym. Wskaźnik ten informuje jaką część łącznej liczby bezrobotnych i ofert pracy stanowi suma bezrobotnych i ofert pracy w danej grupie zawodów w danym okresie sprawozdawczym.

Do analizy wybierane są tylko te elementarne grupy zawodów, dla których wartość wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy jest wyższa niż decyl pierwszy.

Etap II. Kalkulacja trzech mierników służących do identyfikacji elementarnych grup zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

1. wskaźnik dostępności ofert pracy, informujący o dostępności ofert pracy dla bezrobotnych w danej grupie zawodów (im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa);
2. wskaźnik długotrwałego bezrobocia – im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danym zawodzie;
3. wskaźnik płynności bezrobotnych, stanowiący iloraz napływu bezrobotnych w danej grupie zawodów do ich odpływu.

Nazwa i wzór wskaźnika	Sposób interpretacji
Wskaźnik dostępności oferty pracy $B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$	<p>Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k.</p> <p>Przyjmuje wartości z przedziału $<0, +\infty$.</p> <p>$B/O_t^k = 0$ – brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa.</p> <p>$B/O_t^k < 1$ – przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k.</p> <p>$B/O_t^k > 1$ – dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k.</p> <p><i>Brak wartości</i> – oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a cecha k jest maksymalnie nadwyżkowa.</p>
Wskaźnik długotrwałego bezrobocia $WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$	<p>Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danej grupie zawodów.</p> <p>Przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwale bezrobotnym).</p>
Wskaźnik płynności bezrobotnych $WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$	<p>Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.</p> <p>$WPB_t^k < 1$ – napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.</p> <p>$WPB_t^k = 1$ – odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.</p> <p>$WPB_t^k > 1$ – odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k.</p> <p><i>Brak wartości</i> – napływ jest równy zero.</p>

Podstawowe zmienne wykorzystywane do budowy mierników:

\bar{B}_t^k – średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

\bar{O}_t^k – średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t,

B_t^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

DB_t^k – liczba długotrwale bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

NB_t^k – napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

OB_t^k – odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Etap III. Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych poprzez nałożenie dodatkowych warunków na wcześniej wyliczone mierniki.

Zawody	Wskaźnik dostępności oferty pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub <i>brak wartości</i>	$WPB_t^k \geq 1$ lub <i>brak wartości</i>
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub <i>brak wartości</i>	$WPB_t^k \geq 1$ lub <i>brak wartości</i>
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$ lub <i>brak wartości</i>	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

Etap IV. Prezentacja rankingu elementarnych grup zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Charakteryzują się one wyższą liczbą dostępnych ofert pracy niż średni stan bezrobotnych. Wskazane jest aby w zawodach tych odsetek bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych przewyższał ich napływ, bądź był mu równy. W związku z powyższym w zawodach zaliczanych do tej grupy nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy.

W przypadku zawodów maksymalnie deficytowych liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości.

Poniższa tabela przedstawia elementarne grupy zawodów maksymalnie deficytowych oraz elementarne grupy zawodów najbardziej deficytowych zaprezentowane od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

Tabela nr 9. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 roku (źródło: opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

MAKSYMANY DEFICYT				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
3352	Urzędnicy do spraw podatków	1	-	0,00
4322	Planiści produkcyjni	1	-	0,00
2434	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	1	-	0,00
2522	Administratorzy systemów komputerowych	1	-	0,00
3134	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przeróbki ropy naftowej i gazu	1	-	0,00
5111	Stewardzi	1	0,00	0,00

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0,58	4,67	0,13	0,00	1,00	-	0,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	0,50	1,92	0,26	-	1,00	100,00	100,00
3324	Pośrednicy handlowi	0,33	1,17	0,29	-	-	-	0,00
7125	Szklarze	0,42	1,42	0,29	-	2,00	0,00	0,00
8155	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	0,33	1,00	0,33	-	2,00	-	0,00
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	0,33	0,67	0,50	-	1,00	0,00	0,00
4414	Technicy archiwiści i pokrewni	0,25	0,50	0,50	-	1,50	100,00	83,33
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	8,50	16,33	0,52	37,50	1,25	0,00	0,00
1330	Kierownicy do spraw technologii informatycznych	1,08	2,00	0,54	0,00	1,00	-	0,00

	i telekomunikacyjnych							
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,83	1,33	0,63	0,00	1,00	0,00	0,00
9334	Układacze towarów na półkach	1,50	2,33	0,64	-	2,00	0,00	0,00
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	1,58	2,17	0,73	50,00	1,00	75,00	62,50
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowani	0,92	1,25	0,73	0,00	1,00	13,33	13,33
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	9,50	12,00	0,79	40,00	1,00	13,21	0,00
8157	Operatorzy maszyn do prania	0,33	0,42	0,80	-	1,00	100,00	0,00

Maksymalnie deficytowymi zawodami w 2016 r. okazali się: urzędnicy do spraw podatków, planiści produkcyjni, specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych, administratorzy systemów komputerowych, kontrolerzy (sterowniczy) procesów przeróbki ropy naftowej i gazu oraz stewardzi. Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy dla tych zwodów wyniosła 1.

Do pierwszej z w/w grup, tj. urzędników do spraw podatków, zaliczamy kontrolerów rozliczeń podatkowych, rewidentów kontroli skarbowej oraz urzędników podatkowych.

Wśród maksymalnie deficytowych zwodów ubiegłego roku znalazł się też planista produkcyjni. Do zadań przedstawiciela tej grupy należy opracowanie planów techniczno – ekonomicznych produkcji, sporządzenie analiz kompleksowych oraz bilansowanie możliwości realizacji planów produkcyjnych.

Do zawodów maksymalnie nadwyżkowych zaliczamy również specjalistów do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych. Do zadań osoby wykonującej ten zawód należy sprzedaż rozwiązań teleinformatycznych – sprzętu, oprogramowania, infrastruktury teleinformatycznej oraz usług wdrożeniowych, projektowych i opieki posprzedażowej (serwisu). Specjalista ten powinien posiadać wykształcenie drugiego stopnia z zakresu informatyki, ekonomii, zarządzania, marketingu. Pomocna w wykonywaniu obowiązków na tym stanowisku jest wiedza z branży potwierdzona certyfikatami i dyplomami, znajomość języka angielskiego na poziomie B1 lub wyższym i ewentualnie innych języków oraz posiadanie prawa jazdy.

Maksymalnie deficytowymi zawodami okazali się ponadto administratorzy systemów komputerowych, do których zaliczamy również administratorów zintegrowanych systemów zarządzania, a także stewardzi/ stewardesy oraz stewardzi statku morskiego.

Wśród najbardziej deficytowych zawodów ubiegłego roku znaleźli się kierownicy do spraw produkcji przemysłowej, operatorzy wprowadzania danych, pośrednicy handlowi, szklarze oraz operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór.

Do pierwszej z powyższych grup - kierowników do spraw produkcji przemysłowej, zaliczamy kierowników produkcji w przemyśle, kierowników małego przedsiębiorstwa w przemyśle przetwórczym oraz kierowników do spraw kontroli jakości i kierowników utrzymania ruchu.

Do kolejnej grupy zawodów deficytowych, tj. pośredników handlowych zaliczamy maklerów giełd towarowych oraz maklerów morskich.

Wyniki badań wskazują duże zapotrzebowanie na rynku pracy na szklarzy oraz operatorów maszyn do wyprawiania futer i skór. Do grupy szklarzy zaliczamy zarówno szklarzy budowlanych, jak i pojazdów, a także monterów i składaczy okien oraz witrażowników. Z kolei do operatorów maszyn do wyprawiania futer i skór zaliczamy operatorów maszyn i urządzeń do chemicznej oraz mechanicznej obróbki skór oraz operatorów maszyn natryskowych.

Z uzyskanych danych wynika, że na sosnowieckim rynku pracy poszukiwani byli także sprzedawcy na targowiskach i bazarach, technicy archiwiści i pokrewni, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni, kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych, pomoce domowe i sprzątaczkę, układacze towarów na półkach, pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani, średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany, kierowcy operatorzy wózków jezdniowych oraz operatorzy maszyn do prania.

Do grupy kierowników do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych zaliczamy kierowników działu informatyki, kierowników działu w przedsiębiorstwie telekomunikacyjnym, kierowników przedsiębiorstw informatycznego oraz telekomunikacyjnego, kierowników rozwoju technologii informatycznych i telekomunikacyjnych, a także kierowników sieci informatycznych.

W grupie pracowników obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowanych znajdują się m.in. asystenci do spraw wydawniczych.

Problemów ze znalezieniem pracy nie powinni mieć przedstawiciele grupy średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany, do której zaliczamy m.in. animatorów kultury, kierowników planu filmowego oraz asystentów kierownika produkcji filmowej / telewizyjnej, kaskaderów filmowych,

menedżerów klubu muzycznego, pirotechników, realizatorów światła i oświetlaczy filmowych, rekwizytorów i garderobiane, sekretarzy planu filmowego, suflerów oraz tatuażystów.

Wśród poszukiwanych zawodów znaleźli się ponadto operatorzy maszyn do prania, a wśród nich operatorzy urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów oraz pracownicy pralni chemicznych.

Zawody zrównoważone to takie, na które istnieje na rynku pracy zbliżone zapotrzebowanie do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Oznacza to, że liczba dostępnych ofert pracy jest zbliżona do średniego stanu bezrobotnych. Wskazane jest aby w zawodach tych odsetek bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ, bądź być równy. W związku z powyższym w zawodach należących do tej grupy również nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy.

W wyniku przeprowadzonego badania uzyskano dane wskazujące dwie elementarne grupy zawodów zrównoważonych w 2016 r. na lokalnym rynku pracy. Są to masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni oraz robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie.

Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 10. Grupy zawodów zrównoważonych w 2016 roku (źródło: opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odstetek ofert subsydiowanych (%)	Odstetek wolnych miejsc pracy (%)
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	21,58	21,92	0,98	0,00	0,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	2,75	2,67	1,03	43,75	0,00

Do pierwszej z w/w grupy zawodów zrównoważonych zaliczamy m.in. garmażerów, przetwórców ryb, rozbieraczy – wykrawaczy, rzeźników – wędliniarzy oraz ubojowych.

Druga grupa obejmuje natomiast pomocniczych robotników konserwacji terenów zieleni, pomocniczych robotników szklarniowych oraz pomocniczych robotników w gospodarstwie sadowniczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Przeciętna liczba bezrobotnych jest wyższa niż liczba ofert pracy, a napływ bezrobotnych jest wyższy od ich odpływu. Zawody te odznaczają się ponadto bezrobociem długotrwałym powyżej mediany. W związku z powyższym znalezienie pracy w zawodach należących do tej grupy może być trudniejsze ze względu na niskie zapotrzebowanie oraz wielu kandydatów spełniających wymagania pracodawców.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których liczba ofert pracy jest równa zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości.

W poniższej tabeli zaprezentowano elementarne grupy zawodów maksymalnie nadwyżkowych od największej średniomiesięcznej liczby bezrobotnych oraz elementarne grupy zawodów najbardziej nadwyżkowych od największej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy.

Tabela nr 11. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku (źródło: opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

MAKSYMALNA NADWYŻKA		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
3117	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	13
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	9
7116	Robotnicy budowy dróg	5
6111	Rolnicy upraw polowych	4
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	3

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
3144	Technicy technologii żywności	13,33	0,08	160,00	64,29	0,82	0,00	0,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	5,67	0,08	68,00	66,67	0,80	0,00	0,00
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	5,08	0,17	30,50	57,14	0,83	100,00	100,00
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	34,75	1,75	19,86	63,64	0,98	47,62	0,00
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	9,33	1,00	9,33	60,00	0,78	50,00	50,00
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	60,67	9,08	6,68	56,25	0,97	22,73	9,09
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	7,33	1,25	5,87	55,56	0,67	0,00	0,00
5141	Fryzjerzy	83,92	14,92	5,63	56,47	0,99	53,66	34,15
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	0,75	0,17	4,50	100,00	0,50	0,00	0,00

W 2016 roku do zawodów maksymalne nadwyżkowych zakwalifikowano pięć elementarnych grup zawodów: techników górnictwa, metalurgii i pokrewnych, operatorów maszyn do produkcji obuwia i pokrewnych, robotników budowy dróg, rolników upraw polowych oraz projektantów i administratorów baz danych.

Do grupy techników górnictwa, metalurgii i pokrewnych zaliczamy techników górnictwa zarówno podziemnego, jak i odkrywkowego i otworowego oraz techników hutników, odlewników, wiertników oraz przeróbki kopalin stałych.

Wśród operatorów maszyn do produkcji obuwia i pokrewnych należy wymienić operatorów obuwniczych urządzeń szwalniczych, kaletniczych, montażowych obuwia i wykrawających elementy obuwia oraz obuwników przemysłowych.

Z kolei do grupy robotników budowy dróg zaliczamy dróżników obchodowych, monterów nawierzchni kolejowej, toromistrzów oraz układaczy nawierzchni drogowych.

Uzyskane wyniki badań wskazują na to, że trudności ze znalezieniem pracy mogą mieć przedstawiciele następujących profesji zaliczanych do zawodów nadwyżkowych: technicy technologii żywności, maszyniści kotłów parowych i pokrewni, sprzedawcy w stacji paliw, robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni, specjaliści do spraw wychowania małego dziecka, technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani, kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani, fryzjerzy, nauczyciele szkół specjalnych.

Do grupy technicy technologii żywności zaliczamy techników technologii żywności zarówno w produkcji, przechowywaniu, jak i przetwórstwie oraz kontrolerów jakości produktów spożywczych.

W grupie maszynistów kotłów parowych i pokrewnych należy wymienić m.in. maszynistów kotła, palaczy kotłów centralnego ogrzewania oraz palaczy kotłów parowych.

Wśród nadwyżkowych zawodów ubiegłego roku znaleźli się również robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni. Do grupy tej zaliczamy m.in. meliorantów, oczyszczaczy kanalizacyjnych (kanalarzy), pomocniczych robotników drogowych, mostowych i torowych.

Do zawodów nadwyżkowych zaliczamy również specjalistów do spraw wychowania małego dziecka, a wśród nich nauczycieli przedszkola oraz wychowawców małego dziecka.

Wyniki badań wskazują małe zapotrzebowanie na rynku pracy na techników nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowanych, do których zaliczamy m.in. przedstawicieli takich profesji, jak: kontroler jakości połączeń spawanych, pracownik obsługi bankomatów, technik automatyk, technik gazownictwa, technik obuwnik, technik organizacji produkcji, technik pożarnictwa, technik systemów zabezpieczeń technicznych osób i mienia, kontroler jakości wyrobów przemysłowych, technik konserwator urządzeń dźwigowych, technicy technologii ceramicznej, drewna, materiałów budowlanych, odzieży, szkła i wyrobów skórzanych, a także technik transportu drogowego i kolejowego, technik chłodnictwa i klimatyzacji oraz technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej.

Trudności ze znalezieniem pracy mogą mieć także kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani, a wśród nich kierownicy biura podróży, biura tłumaczeń, centrum handlowego i konferencyjnego oraz kierownicy obsługi telefonicznej

(call center), do spraw windykacji, firmy sprzątającej, kierownicy zakładu usługowego, stacji paliw czy szkoły jazdy.

Do zawodów nadwyżkowych zaliczamy również nauczycieli szkół specjalnych, w tym nauczycieli niedosłyszących i słabo widzących (surdopedagodzy), niedostosowanych społecznie (pedagodzy resocjalizacji, socjoterapeuci), niewidomych i słabo widzących (tyflopagodzy), upośledzonych umysłowo (oligofrenopedagodzy) oraz przewlekłe chorych i niepełnosprawnych ruchowo.

3. Analiza umiejętności i uprawnień

W ramach przeprowadzonej analizy dokonano zestawienia umiejętności i uprawnień, które pojawiają się najczęściej w ramach poszczególnych wielkich grup zawodów.

Dane zawarte w tabeli nr 11, opracowane na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS wskazują, że planowanie i organizacja pracy własnej oraz komunikacja ustna/komunikatywność są umiejętnościami pożądanymi przez pracodawców praktycznie w zakresie wszystkich wielkich grup zawodów.

Wśród ofert pracy dla osób pełniących funkcje kierownicze podstawowym wymogiem są umiejętności w zakresie zarządzania i przywództwa oraz zdolność planowania i organizacji pracy własnej. Drugie z wymienionych są pożądane przez pracodawców poszukujących kandydatów na stanowiska specjalistów, techników oraz personelu średniego.

Częstym kryterium występującym w zakresie ofert pracy dla grup zawodowych: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz pracownicy wykonujący prace proste jest posiadanie kwalifikacji do obsługi, montażu i naprawy urządzeń technicznych.

Brak danych statystycznych od podaźowej strony rynku pracy tj. w zakresie uprawnień posiadanych przez osoby bezrobotne w ramach poszczególnych grup zawodów uniemożliwia ocenę poziomu dopasowania w strukturze kwalifikacyjno – zawodowej.

Tabela nr 12. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2016 roku
(źródło: opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Uprawnienia posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)	Umiejętności i uprawnienia wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY			Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	97,10
				Planowanie i organizacja pracy własnej	52,17
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	47,83
				Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	37,68
				Współpraca w zespole	30,43
2	SPECJALIŚCI			Planowanie i organizacja pracy własnej	54,60
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	21,81
				Znajomość języków obcych	21,26
				Wykonywanie obliczeń	13,22
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	12,64
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL			Planowanie i organizacja pracy własnej	21,30
				Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	20,87
				Wykonywanie obliczeń	15,65
				Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	14,25
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	11,84
4	PRACOWNICY			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	52,44

	BIUROWI			Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	17,07
				Planowanie i organizacja pracy własnej	13,56
				Wykonywanie obliczeń	10,98
				Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	10,11
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY			Komunikacja ustna/ komunikatywność	20,99
				Wywieranie wpływu	10,65
				Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	8,59
				Planowanie i organizacja pracy własnej	6,73
				Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	5,50
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY			Komunikacja ustna/ komunikatywność	50,00
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	37,14
				Planowanie i organizacja pracy własnej	22,38
				Znajomość języków obcych	13,81
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	13,81
				Współpraca w zespole	11,89
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	40,17
				Planowanie i organizacja pracy własnej	36,75
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	24,79
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	18,80
				Znajomość języków obcych	12,82
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	20,55

	PRACE PROSTE			Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	19,18
				Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	19,18
				Planowanie i organizacja pracy własnej	7,58
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,56

Grupa bezrobotnych „bez zawodu” obejmuje te osoby, które nie posiadają kwalifikacji zawodowych poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania danego zawodu.

Spośród bezrobotnych nieposiadających zawodu i zarejestrowanych w tutejszym Urzędzie na koniec 2016 r. zdecydowanie największy odsetek stanowiły osoby posiadające wykształcenie na poziomie gimnazjalnym i poniżej oraz na poziomie średnim ogólnokształcącym. Kolejne pod względem liczebności były grupy osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, wyższym oraz zasadniczym zawodowym. Dokładna analiza danych dotyczących poziomu wykształcenia i typu ukończonej szkoły bezrobotnych nieposiadających zawodu przedstawiona jest w tabeli nr 13.

Tabela nr 13. Bezrobotni bez zawodu w 2016 roku (źródło: opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	W tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)
OGÓŁEM	7 071	1 204	17,03%
według poziomu wykształcenia			
gimnazjalne i poniżej	1 724	758	43,97%
zasadnicze zawodowe	1 889	48	2,54%
średnie ogólnokształcące	755	211	27,95%
policealne i średnie	1 672	96	5,74%

zawodowe			
wyższe	1 031	91	8,83%
według typu ukończenia szkoły			
zasadnicza szkoła zawodowa	643	32	4,98%
szkoła przysposabiająca do pracy	1	0	0,00%
technikum	80	32	40,00%
liceum ogólnokształcące	888	165	18,58%
liceum profilowane	4	1	25,00%
technikum uzupełniające	40	9	22,50%
liceum uzupełniające	16	0	0,00%
szkoła policealna	342	38	11,11%
wyższa	176	24	13,64%
Brak danych źródłowych	4 881	903	18,50%

4. Analiza rynku edukacyjnego

W ramach analizy rynku edukacyjnego uwzględnia się ilości uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych oraz absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Przeprowadzenie analizy liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych umożliwia określenie wielkości potencjalnego zasobu nowej siły roboczej pojawiającej się na rynku pracy oraz stanowi wskazówkę w zakresie zasadności – bądź jej braku – organizowania określonych szkoleń zawodowych. W odniesieniu do zawodów nadwyżkowych znaczna liczba absolwentów gotowych do podjęcia pracy w niezmienionych warunkach popytu na pracę może przyczynić się do wzrostu bezrobocia w zawodzie, do wykonywania którego uczniowie przygotowują się w szkołach o profilu zawodowym; wskazując jednocześnie, iż nieefektywnym sposobem przeciwdziałania bezrobociu byłoby organizowanie szkoleń w zawodach ocenianych jako nadwyżkowe. Celem przeprowadzenia analizy jest również ustalenie, czy ewentualnie zdiagnozowany deficyt reprezentantów danego zawodu zostanie wyrównany przyszłymi absolwentami; a w przypadku odpowiedzi negatywnej – czy zasadną

będzie decyzja o zorganizowaniu szkoleń dla bezrobotnych w tych zawodach, w których nie można spodziewać się adekwatnej do występującego zapotrzebowania liczby absolwentów.

Informacje źródłowe do niniejszej analizy pochodzą z Systemu Informacji Oświatowej MEN dotyczącej liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych w określonych zawodach i specjalnościach, a jej przeprowadzenie umożliwia uzyskanie informacji o rynku edukacyjnym, wraz z danymi nt. potencjalnym zasobów siły roboczej wchodzącej na rynek pracy oraz o tym, w jaki sposób kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed ryzykiem długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy w związku ze statusem bezrobotnego. Wnioski płynące z analizy mają zatem szanse przyczynić się do prawidłowego planowania w zakresie polskiego szkolnictwa ponadgimnazjalnego.

W analizie wykorzystano następujące dane:

- a) liczbę bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły ponadgimnazjalnej oraz bezrobotnych i absolwentów wg zawodu i specjalności (w przypadku absolwentów szkół ponadgimnazjalnych) z systemu Syriusz,
- b) liczbę uczniów ostatnich klas wraz z tymi, którzy zdali egzamin maturalny z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- c) liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- d) liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zdali egzamin potwierdzający nabycie kwalifikacji zawodowych, wg zawodu oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN

Na potrzeby niniejszej analizy termin „bezrobotny absolwent” oznacza osobę, która w okresie poprzedzającym upływ 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze powiatowego urzędu pracy.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych obejmowała:

- a) zestawienie liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą absolwentów, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów) – wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych,
- b) zestawienie liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą bezrobotnych, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności

(w agregacji do elementarnej grupy zawodów) – wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych,

- c) oszacowanie faktycznej frakcji absolwentów wchodzących na rynek pracy (dotyczy tylko absolwentów szkół ponadgimnazjalnych)

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, których absolwenci napotykają trudności w pozyskaniu pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów:

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100,$$

gdzie:

BA_t^k – liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia/maja

A_{t-1}^k – liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan za poprzedni rok szkolny/akademicki

Podany wyżej wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunków nauki/szkoły k stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły k (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0 % (co oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów wg wybranej specyfikacji) do 100 % (odpowiada to sytuacji, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższa jest wartość wskaźnika, tym bardziej daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, w związku z faktem, iż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły.

4.1 Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych

Z przeprowadzonej analizy wynika, że w mieście Sosnowiec znacząco brakuje uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych kształcących się w zawodach, które obecnie należą do licznej grupy zawodów deficytowych. W odniesieniu do części zawodów zasadnym byłoby zorganizowanie odpowiednich szkoleń, gdyż taka forma nabywania

kwalfikacji byłaby zupełnie wystarczająca do skutecznego realizowania katalogu czynności zawodowych. W odniesieniu do zawodów nadwyżkowych odnotowano 3 grupy zawodów, których przyszli posiadacze posiadają obecnie status uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych. Należą do nich: technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani; technicy górnicy, metalurgii i pokrewni oraz fryzjerzy. Pozyskane dane wskazują, iż niezasadnym byłoby organizowanie szkoleń przygotowujących do wykonywania w/w zawodów. W zakresie zawodów zrównoważonych nie odnotowano występowania uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych. Szczegółowe dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 14. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2016 roku (opracowanie własne na podstawie danych MRPiPS)

Zawody deficytowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0
1330	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	0
2434	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii informatycznych	0
2522	Administratorzy systemów komputerowych	0
3134	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przeróbki ropy naftowej i gazu	0
3324	Pośrednicy handlowi	0
3352	Urzędnicy do spraw podatków	0
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0
4132	Operatorzy wprowadzania danych	0
4322	Planiści produkcyjni	0
4414	Technicy archiwistów i pokrewni	14
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	0
5111	Stewardzi	0
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	0
7125	Szklarze	0
8155	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	0
8157	Operatorzy maszyn do prania	0
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	0
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	0
9334	Układacze towarów na półkach	0

Zawody nadwyżkowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	0
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	0
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	0
3117	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	7
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	64
3144	Technicy technologii żywności	0
5141	Fryzjerzy	38
5425	Sprzedawcy w stacji paliw	0
6111	Rolnicy upraw polowych	0
7116	Robotnicy budowy dróg	0
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	0
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	0
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0

Zawody zrównoważone

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	0

4.2 Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych

Największą wartość wskaźnik agregacji bezrobotnych wśród absolwentów sosnowieckich szkół ponadgimnazjalnych przyjmuje w grupie osób kończących zasadniczą szkołę zawodową, przy czym uległ on zmniejszeniu w porównaniu z rokiem poprzednim. Jak dowodzi analiza danych zawartych w poniższej tabeli wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów jest niższy – choć w mniejszym zakresie - także w przypadku liceów ogólnokształcących oraz szkół policealnych. Z kolei w przypadku szkół przysposabiających do pracy nastąpił wzrost wskaźnika z poziomu 0,00 % do 6,25 %. O wartość 0,5 % wzrósł także wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów techników.

Generalnie nasuwa się wniosek, iż pomimo pojawienia się sygnałów świadczących o zmniejszaniu się udziału bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów sosnowieckich

szkół, wciąż pewna ich część nie będzie w stanie pozyskać zatrudnienia w zawodach wyuczonych, wskutek wciąż jeszcze zauważalnego niedopasowania oferty edukacyjnej do potrzeb szybko zmieniającego się rynku pracy. Nowym zjawiskiem jest stosunkowo duża ilość zawodów deficytowych, z uwagi jednak na ich specyfikę, zarówno oferta edukacyjna szkół, jak i zaplanowanie organizacji szkoleń zawodowych, tylko w odniesieniu do części z nich może zapobiec utrzymaniu się zaobserwowanych deficytów.

Tabela 15. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku (opracowanie własne na podstawie danych MRPiPS)

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	177	83	28	23	14,66%	12,99%
szkoła przysposabiająca do pracy	16		0	1	0,00%	6,25%
technikum	600	361	32	34	5,17%	5,67%
liceum ogólnokształcące	722		66	32	7,85%	4,43%
liceum profilowane	0		0	0		
Liceum uzupełniające	133		0	0	0,00%	
szkoła policealna	610	549	22	12	2,89%	1,97%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

5. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw

Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw dotyczy bieżącej sytuacji na rynku pracy oraz planowanych w kolejnym roku zmian w wielkości i strukturze zatrudnienia. Badanie polega na poznaniu opinii właścicieli przedsiębiorstw lub osób odpowiedzialnych za zatrudnienie na tematy związane między innymi ze zwiększaniem i zmniejszaniem się zatrudnienia w danym roku oraz planowanych w tym zakresie na kolejny rok zmian, a także oczekiwań względem kandydatów do pracy i zatrudnionych pracowników oraz trudności w pozyskiwaniu nowych pracowników i samych sposobów poszukiwania pracowników.

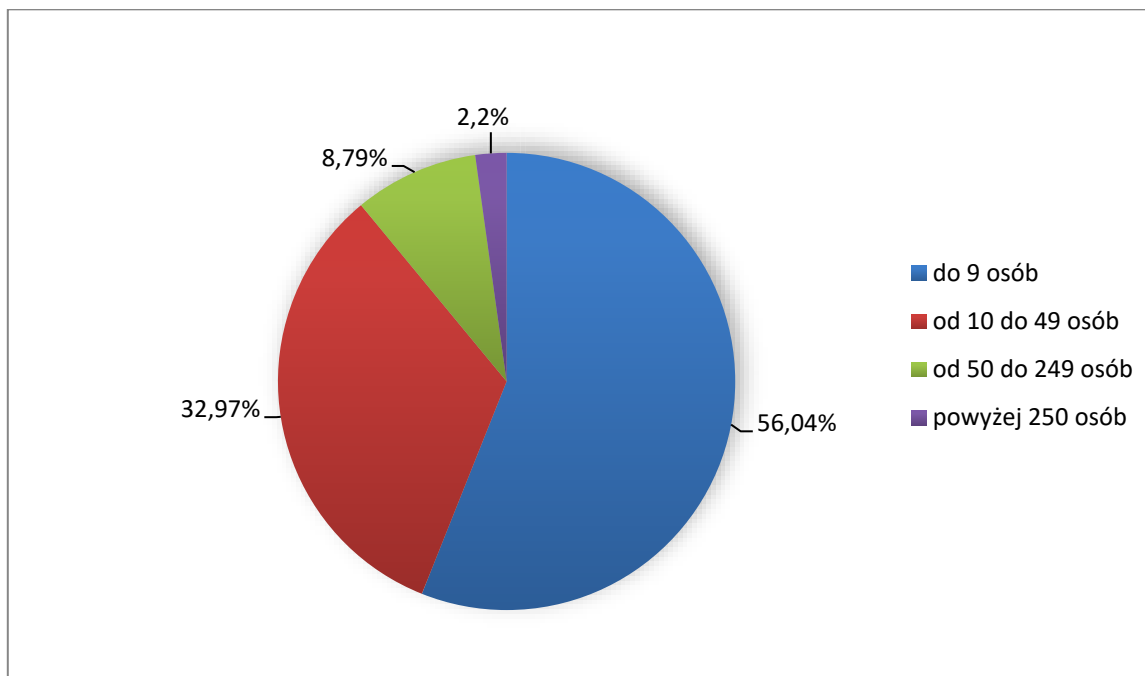
W Powiatowym Urzędzie Pracy w Sosnowcu badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw zostało zrealizowane w okresie od 24 sierpnia do 23 września 2016 roku. Badaniem objęte zostały podmioty gospodarcze funkcjonujące na sosnowieckim rynku pracy, zatrudniające przynajmniej jednego pracownika. Jako operat losowania zastosowano Bazę Jednostek Statystycznych, a więc bazę danych opartą na rejestrze REGON, dodatkowo aktualizowaną w oparciu o wyniki badań statystycznych oraz informacje pochodzące ze źródeł administracyjnych. Badanie przeprowadzono metodą CATI (wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo).

Procedura losowania podmiotów gospodarczych do badania uwzględnia dobór warstwowo – losowy, a więc opierający się na wyodrębnieniu podgrup zależnych od klasy wielkości zatrudnienia (do 9 osób, od 10 do 49 osób, od 50 do 249 osób, 250 osób i powyżej), a następnie przeprowadzenie losowania w każdej z warstw. Minimalna liczba wywiadów w każdej z warstw jest oparta o wskaźnik struktury (procentowy udział danej klasy wielkości firmy w populacji).

Pracownicy Urzędu skontaktowali się łącznie z 155 podmiotami gospodarczymi, spośród których 91 zgodziło się wziąć udział w badaniu, a 64 odmówiło wypełnienia ankiety.

Poniższy wykres prezentuje dane dotyczące struktury podmiotów gospodarczych z uwagi na liczbę zatrudnionych w nich pracowników.

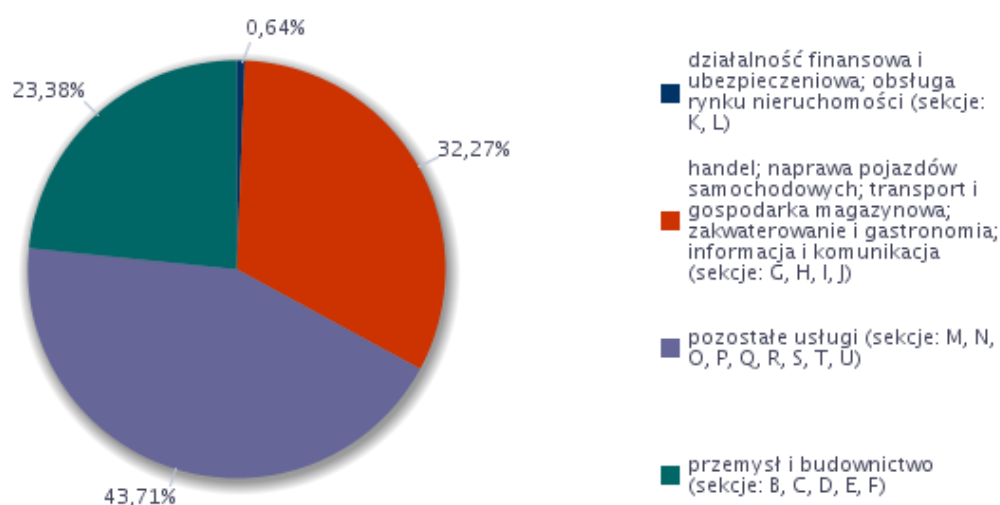
Wykres nr 1. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem liczby zatrudnionych pracowników (źródło: opracowane na podstawie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw).

Ponad połowa poddanych badaniu podmiotów zatrudniała do 9 pracowników. Przedsiębiorstwa zatrudniające od 10 do 49 osób stanowiły blisko 33% badanych. Kwestionariuszem objęto 8 firm średnich (zatrudnienie w granicach 50 – 249) oraz 2 podmioty zatrudniające ponad 250 osób.

Charakterystyki analizowanych przedsiębiorstw można również dokonać przez pryzmat rodzaju prowadzonej działalności.

Wykres nr 2. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej według rodzaju działalności (źródło: opracowane na podstawie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw).

Jak można zauważyć na powyższym wykresie w objętej badaniem grupie pracodawców aż 43,71% prowadziło działalność w zakresie pozostałych usług sklasyfikowanych jako:

M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

O – administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne

P – edukacja

Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna

R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją

S – pozostała działalność usługowa

T – gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

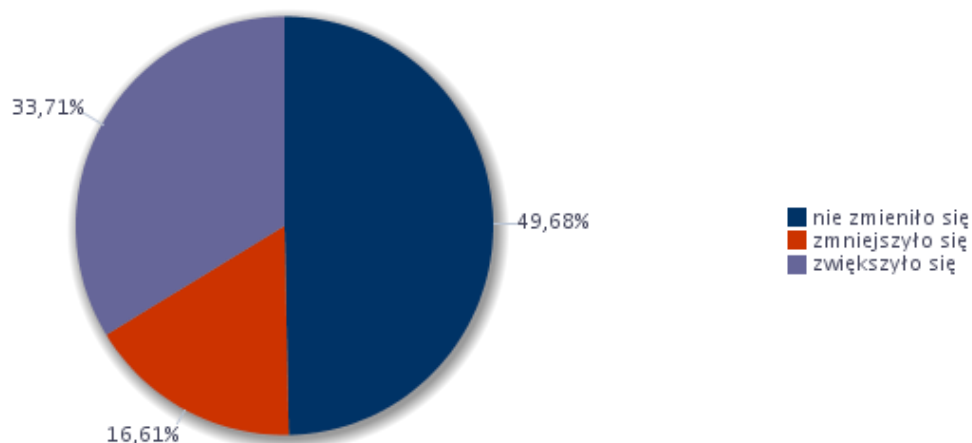
U – organizacje i zespoły eksterytorialne.

Najmniej licznie reprezentowana była grupa podmiotów gospodarczych z obszaru działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz obsługi rynku nieruchomości (łącznie 0,64% ankietowanych).

Procentowy udział podmiotów z obszaru przemysłu i budownictwa oraz handlu, naprawy pojazdów samochodowych, transportu i gospodarki magazynowej, zakwaterowania i gastronomii, informacji i komunikacji wyrażają odpowiednio wartości 23,38% oraz 32,27%.

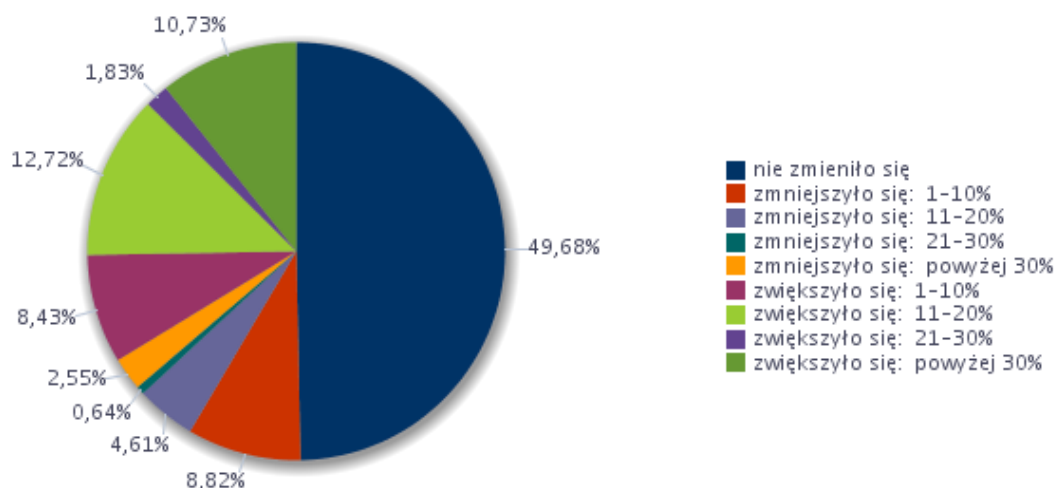
Jednym z wymiarów przeprowadzonego kwestionariuszowego badania przedsiębiorstw jest ocena zmian w zatrudnieniu w badanych podmiotach gospodarki narodowej w 2016 roku.

Wykres nr 3. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku (źródło: opracowane na podstawie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw).

Powyższy wykres obrazuje zmiany w zakresie zatrudnienia w podmiotach gospodarczych, których przedstawiciele zgodzili się wziąć udział w badaniu. W przypadku niespełna połowy przypadków respondenci udzielali informacji, że zatrudnienie nie zmieniło się. W przypadku pozostałych blisko 34% badanych wskazywała, że zatrudnienie zwiększyło się.

Wykres nr 4. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku (źródło: opracowane na podstawie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw).

Analizując szczegółowe informacje na temat zwiększenia bądź zmniejszenia zatrudnienia w 2016 roku zauważyć można, że najczęściej zatrudnienie zwiększane było o 11 do 20%. O ponad 30% zatrudnienie zostało zwiększone w niespełna 11 procentach przypadków (łącznie kategorie: 1 – 10%, 11 – 20%, 21 – 30%, powyżej 30%). Natomiast blisko 9% podmiotów zmniejszyło zatrudnienie o 1 do 10% pracowników.

Analiza wyników kwestionariuszowego badania przedsiębiorstw wymaga przybliżenia pojęcia wskaźnika zatrudnienia netto. Na wskaźnik ten wpływ mają odpowiedzi udzielane na pytania odnoszące się do bieżącej sytuacji przedsiębiorstw na rynku pracy (zwiększenie, zmniejszenie lub brak zmian w obszarze zatrudniania pracowników). Jest on obliczany jako różnica frakcji odpowiedzi pozytywnych i negatywnych (po uwzględnieniu wag).

$$WZ = \left(\frac{\sum_{i=1}^P wp_i^a wr_i^a P_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} - \frac{\sum_{i=1}^N wp_i^a wr_i^a N_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} \right) * 100,$$

gdzie:

P – liczba odpowiedzi pozytywnych,

N – liczba odpowiedzi negatywnych,

S – liczba obserwacji (łączna liczba przedsiębiorstw w próbie),

i – numer obserwacji, $i=1, \dots, S$,

wp_i^a – waga próby dla i -tej obserwacji,

wr_i^a – waga rozmiaru dla i -tej obserwacji,

P_i – wskazanie pozytywne dla i -tej obserwacji,

N_i – wskazanie negatywne dla i -tej obserwacji,

S_i – suma wszystkich wskazań dla i -tej obserwacji.

Saldo odpowiedzi na pytanie z kwestionariusza przyjmuje wartość od -100 do 100. Wartości ujemne oznaczają pogorszenie sytuacji w przedsiębiorstwie, natomiast wartości dodatnie wyliczanych indeksów oznaczają poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy. Im wyższa wartość wskaźnika, tym wyższy odsetek przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obszarze zatrudnienia. Dodatnia wartość indeksu oznacza, że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia przewyższył frakcję przedsiębiorstw deklarujących spadek zatrudnienia. Wynik ujemny analogicznie oznacza, że odsetek firm deklaruujących redukcję zatrudnienia przewyższa odsetek podmiotów zwiększających zatrudnienie pracowników.

Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w roku 2016 w mieście Sosnowiec był dodatni i wyniósł 17,1. Należy przez to rozumieć, że wyższy był odsetek przedsiębiorstw oceniających, że zatrudnienie w roku 2016 zwiększyło się niż odsetek oceniających to samo kryterium w kategoriach zmniejszania się.

Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw dostarcza również informacji na temat wskaźnika zatrudnienia według wielkich grup zawodów.

Tabela nr 16. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016 roku (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS).

Kod	Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	-2,57
4	Pracownicy biurowi	1,54
9	Pracownicy przy pracach prostych	4,65
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	1,73
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	-1,61
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2,47
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00
0	Sily zbrojne	0,00
2	Specjaliści	3,60
3	Technicy i inny średni personel	6,37

Najwyższą wartość wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął w grupie „Technicy i inny średni personel” i wyniósł 6,54. Wartość dodatnia dotyczy również grup: „Pracownicy przy pracach prostych” (4,65), „Specjaliści” (3,60), „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (2,47), „Pracownicy usług i sprzedawcy” (1,73) oraz „Pracownicy biurowi” (1,54). W przypadku grup: „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” oraz „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” wskaźnik zatrudnienia netto przyjął wartość ujemną, co oznacza, że w grupach tych respondenci obserwowali spadek liczby zatrudnionych.

Warto w tym miejscu przytoczyć dane dotyczące zawodów, w których najczęściej zatrudniano pracowników według ankietowanych oraz umiejętności niezbędnych w tych zawodach.

Zgodnie z udzielonymi odpowiedziami respondentów do zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniają należą:

- barman – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, planowanie i organizacja

pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wywieranie wpływu;

- farmaceuta – specjalista farmacji aptecznej – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, znajomość języków obcych;
- inżynier budownictwa – budownictwo ogólne – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód;
- inżynier mechanik - maszyny i urządzenia do obróbki metali – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód;
- kelner – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wywieranie wpływu;
- kierowca ciągnika siodłowego – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków;
- kierowca samochodu ciężarowego – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy

własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków;

- kierowca samochodu dostawczego – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków;
- kucharz – cechy niezbędne: komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wyuczony zawód;
- magazynier – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyuczony zawód;
- nauczyciel przedszkola – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód;
- pomocniczy robotnik budowlany – cechy niezbędne: doświadczenie zawodowe, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole;
- pozostali inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód;
- pozostali kucharze – cechy niezbędne: doświadczenie zawodowe, komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole, wyuczony zawód;

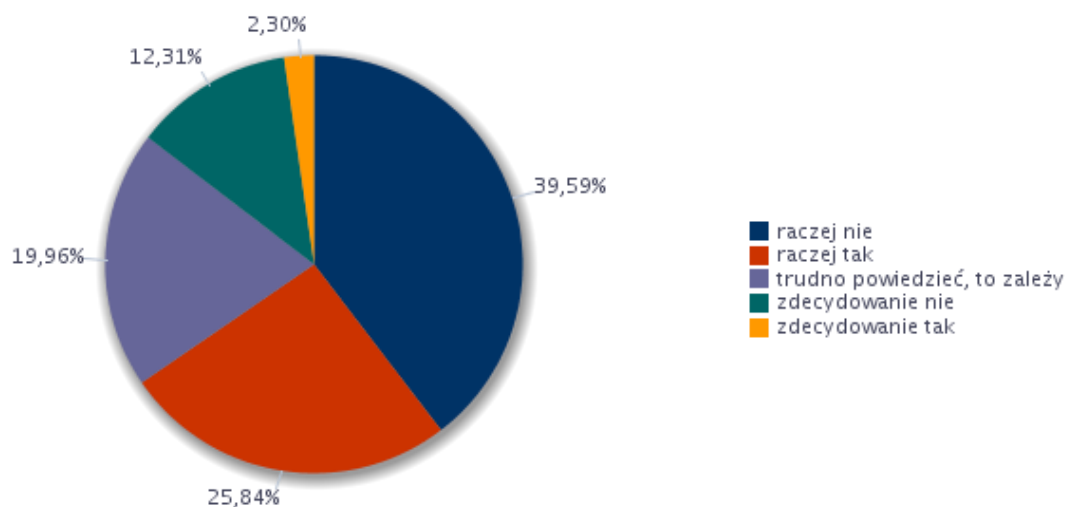
- pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani – cechy niezbędne: doświadczenie zawodowe, komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole;
- pracownik ochrony fizycznej – cechy niezbędne: komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole;
- spawacz – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, komunikatywność, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń;
- specjalista do spraw rekrutacji pracowników – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód, przywództwo;
- specjalista do spraw sprzedaży – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód, znajomość języków obcych;
- sprzątaczką biurową – cechy niezbędne: komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole;
- technik akustyk – cechy niezbędne: doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole, wyuczony zawód;

- technik handlowiec – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wywieranie wpływu;
- technik informatyk – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, znajomość języków obcych;
- technik prac biurowych – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków;
- technik realizacji nagrań i nagłośnień – cechy niezbędne: doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole, wyuczony zawód;
- woźny – cechy niezbędne: komunikatywność, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole.

W ogromnej większości zawodów pracodawcy pozytywnie ocenili przygotowanie do pracy kandydatów do pracy w zawodach, w których zwiększone zostało zatrudnienie. Najmniej korzystnie oceniono specjalistę do spraw sprzedaży, inżyniera budownictwa – budownictwo ogólne, pracownika ochrony fizycznej oraz technika prac biurowych (struktura odpowiedzi dobrze vs. źle - odpowiednio: -100%, -44,77%, -7,30%, 0 %).

Przedsiębiorcy biorący udział w badaniu zostali również zapytani o problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników. Rozkład procentowy odpowiedzi prezentuje poniższy wykres.

Wykres nr 5. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2016 roku (źródło: opracowane na podstawie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw).

Na pytanie „Czy Państwa firma ma problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników?” największy odsetek respondentów (39,59%) odpowiedział „raczej nie”. Ponad 28% ankietowanych osób wskazało, że w ich przedsiębiorstwach występują problemy z pozyskaniem nowych pracowników (łącznie kategorie „raczej tak” i „zdecydowanie tak”).

Poniższa tabela zawiera dane na temat zawodów, co do których ankietowani wyrazili opinię, że trudno jest znaleźć odpowiednich do nich kandydatów.

Tabela 17. Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy (źródło: opracowanie na podstawie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw).

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
Cieśle i stolarze budowlani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0

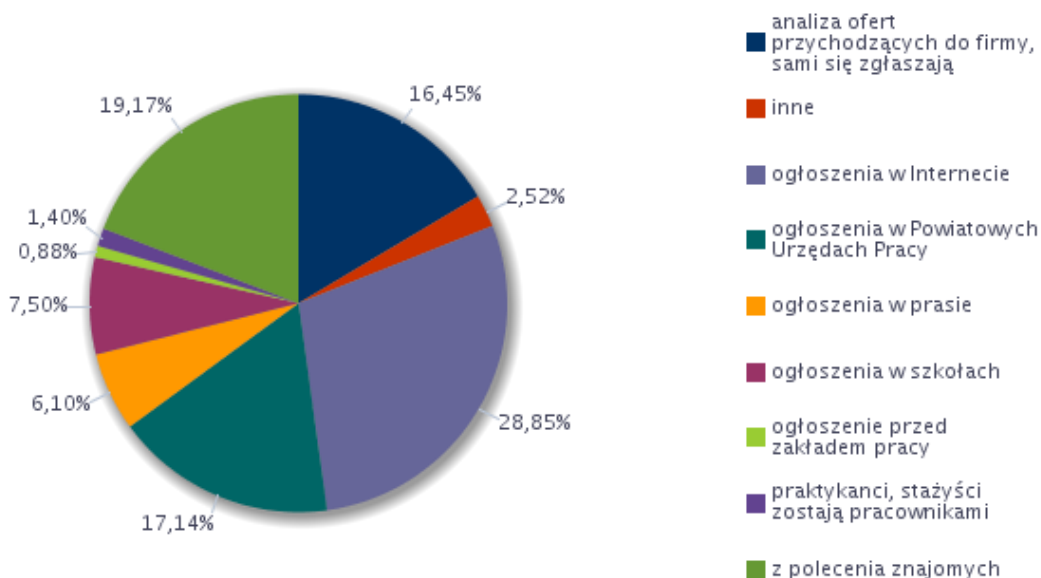
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
Elektrycy budowlani i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
Farmaceuci specjaliści	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
Introligatorzy i pokrewni	brak wskazań		
Inżynierowie budownictwa	brak wskazań		
Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	brak wskazań		
Inżynierowie inżynierii środowiska	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
Kelnerzy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	brak wskazań		
Kierowcy samochodów ciężarowych	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
Księgowi	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	2,12%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	2,12%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	2,12%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	2,12%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,12%	0
	współpraca w zespole	2,12%	0
	wykonywanie obliczeń	2,12%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	2,12%	0
	wywieranie wpływu	2,12%	0
Kucharze	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,85%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	3,85%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,85%	0
	wykonywanie obliczeń	3,85%	0
Ogółem (bez względu na zawód)	współpraca w zespole	3,74%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	3,56%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,45%	0

	komunikacja ustna / komunikatywność	1,30%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	1,09%	0
	wykonywanie obliczeń	0,80%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,67%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,63%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,63%	0
	znajomość języków obcych	0,50%	0
	wywieranie wpływu	0,35%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,17%	0
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	brak wskazań		
Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	brak wskazań		
Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	współpraca w zespole	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	3,57%	0
Pomoce kuchenne	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
Pracownicy ochrony osób i mienia	współpraca w zespole	7,69%	0
Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
Spawacze i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0

Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	brak wskazań		
Spedytorzy i pokrewni	współpraca w zespole	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	współpraca w zespole	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	3,85%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,85%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	3,85%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,85%	0
	wykonywanie obliczeń	3,85%	0
	wywieranie wpływu	3,85%	0

Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw zawiera również pytania dotyczące sposobów dotarcia pracodawców do potencjalnych pracowników.

Wykres nr 6. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników (źródło: opracowanie na podstawie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw).

Jak wynika z zaprezentowanego wykresu przedsiębiorstwa poszukiwały kandydatów do pracy przede wszystkim za pośrednictwem Internetu (28,85%), polecenia znajomych (19,17%) oraz poprzez składanie ogłoszeń w Powiatowym Urzędzie Pracy (17,14%). Do rzadziej stosowanych metod dotarcia do kandydatów do pracy należą ogłoszenia w szkołach lub prasie, angażowanie firm rekrutujących, rekrutowanie spośród stażystów lub praktykantów.

Analizie poddany został również odsetek ofert pracy zgłaszanych do Urzędu Pracy. Nieco ponad 30% respondentów poinformowało, że zgłasza do Urzędu zaledwie 26 – 50% ofert pracy. Szczegółowe wyniki prezentuje poniższa tabela.

Tabela 18. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	16,37
11-25%	22,05
26-50%	30,53
51-75%	10,45
76-100%	20,60

Biorącym udział w badaniu osobom decyzyjnym w sprawach zatrudnienia zadano pytanie „W jakich zawodach poszukuje Pan(i) pracowników za pośrednictwem Powiatowych Urzędów Pracy?”. W tym miejscu zaznaczyć należy, że zaprezentowane poniżej wyniki odzwierciedlają opinie jedynie tych przedsiębiorców, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu.

Tabela 19. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy

Zawód	Wskaźnik struktury
Sprzątaczką biurową	11,75%
Ślusarz	8,32%
Spawacz	7,40%
Hydraulik	4,35%
Tokarz w metalu	4,35%
Elektromonter instalacji elektrycznych	3,97%
Farmaceuta - specjalista farmacji aptecznej	3,97%
Introligator poligraficzny	3,97%
Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	3,97%
Naczelnik / kierownik wydziału	3,97%
Operator koparko-ładowarki	3,97%
Operator wtryskarki	3,97%
Pozostali inżynierowie inżynierii środowiska	3,97%

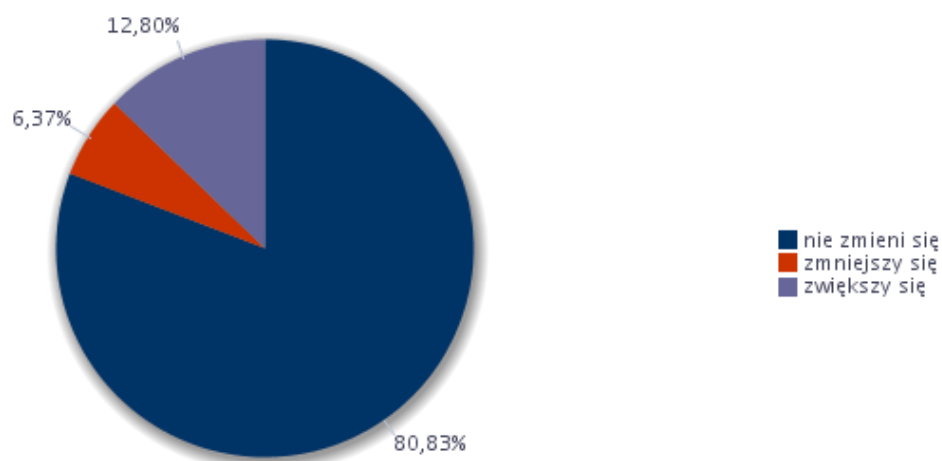
Pracownik ochrony fizycznej	3,97%
Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia do obróbki metali	3,43%
Pozostali inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	3,43%
Piekarz	3,03%
Sprzedawca	3,03%
Technik prac biurowych	3,03%
Introligator	1,52%
Kierowca samochodu ciężarowego	1,52%
Kierowca samochodu dostawczego	1,52%
Magazynier	1,52%
Nauczyciel przedszkola	1,52%
Operator suwnic (suwnicowy)	1,52%
Pomocniczy robotnik budowlany	1,52%
Technik farmaceutyczny	1,52%

6. Prognoza lokalnego rynku pracy

Prezentowana w niniejszym rozdziale prognoza lokalnego rynku pracy została przygotowana na podstawie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw w powiecie sosnowieckim, przeprowadzonego w ostatnim kwartale 2016 roku. Wygenerowana w ten sposób prognoza dotycząca planów zatrudnieniowych nie musi w pełni znaleźć odzwierciedlenia w rzeczywistości. Zachodzi jednak domniemanie, iż w przypadku braku wystąpienia na lokalnym rynku pracy drastycznych zmian, pozwoli ona uzyskać ogólną orientację co do prawdopodobnego scenariusza sytuacji mającej na nim wystąpić.

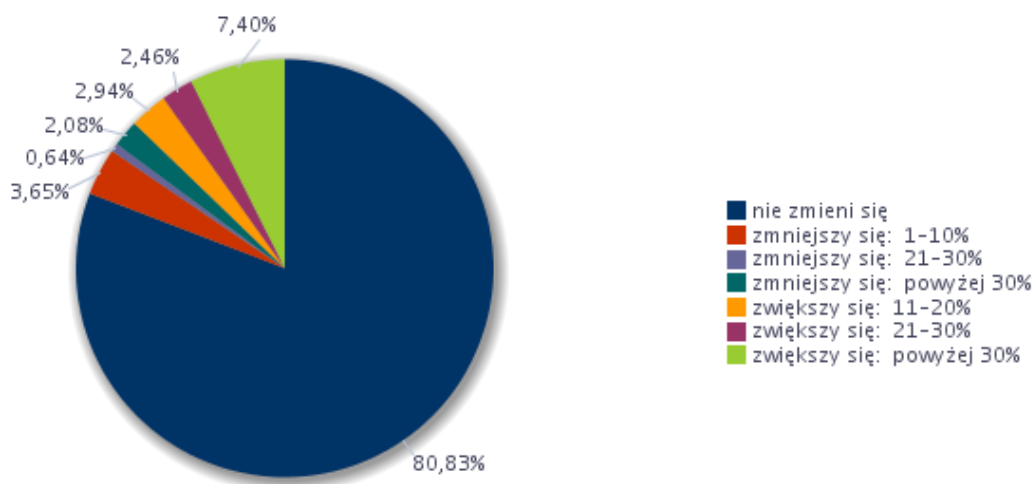
Podczas badania poproszono respondentów by na podstawie aktualnej sytuacji w przedsiębiorstwie określili, czy w ciągu następnego roku zamierzają zwiększyć zatrudnienie w prowadzonych przez nich firmach.

Wykres nr 7. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku (źródło: opracowane na podstawie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw).

Najwięcej, bo aż 80,83% respondentów, nie przewiduje w 2017 roku zmiany stanu zatrudnienia. Planowane zwiększenie liczby zatrudnionych pracowników deklaruje 12,80% przedsiębiorców, podczas gdy zmniejszenie tej liczby zapowiada jedynie 6,37%.

Wykres nr 8. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku (źródło: opracowane na podstawie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw).

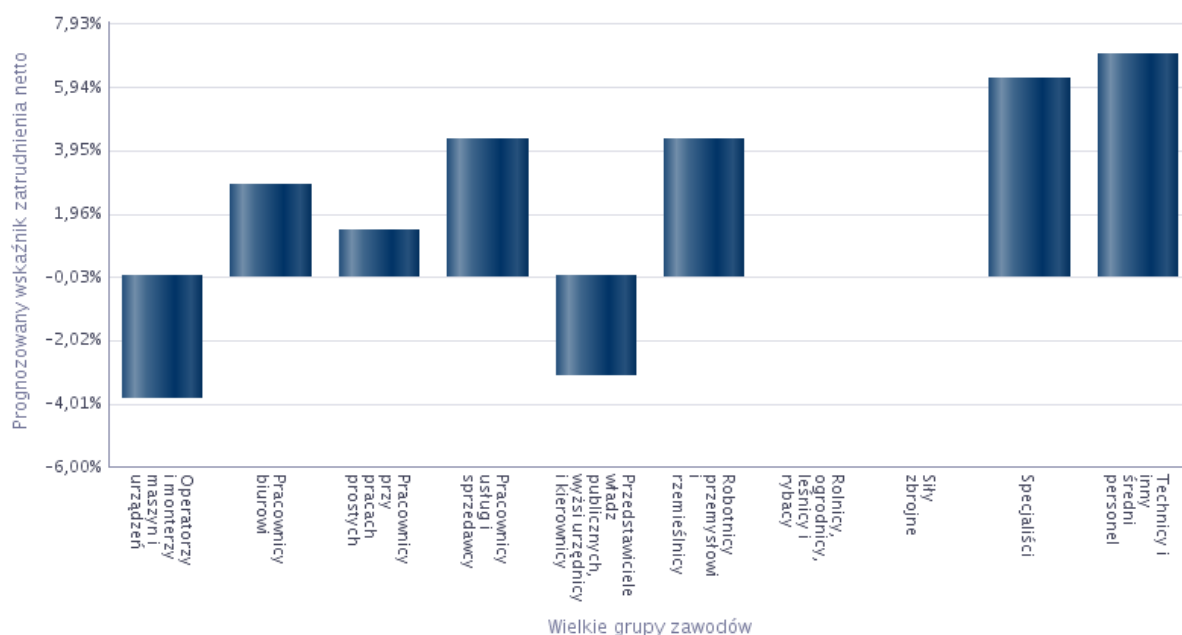

Wśród przedsiębiorców, którzy w roku 2017 przewidują zwiększenie zatrudnienia, przeważają raczej optymistyczne prognozy. Najwięcej firm - 7,40% - deklaruje zwiększenie zatrudnienia nawet powyżej 30%. Pojawiają się także nieco bardziej ostrożne plany

zatrudnieniowe – 2,94% przedsiębiorców szacuje, że w ich przedsiębiorstwach powstanie od 11 do 20% nowych etatów, a 2,46% - od 21 do 30%.

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem dla 2017 roku w powiecie sosnowieckim uplasował się na poziomie 6,43%. Na poniższym wykresie została przedstawiona prognoza zatrudnienia dla wielkich grup zawodów. Wynika z niej, iż najczęściej przedsiębiorcy mają zamiar zatrudniać specjalistów oraz techników i inny średni personel. W korzystnej sytuacji na rynku pracy mają znaleźć się również robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy usług i sprzedawcy, pracownicy biurowi oraz pracownicy przy pracach prostych. Natomiast, jeżeli chodzi o przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń wskaźnik zatrudnienia przybrał wartość ujemną. Oznacza to, że według przedsiębiorców w 2017 roku istnieje prawdopodobieństwo, iż w tych dwóch wielkich grupach zawodów więcej osób zostanie zwolnionych niż nowozatrudnionych.

Wykres nr 9. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2017 roku (źródło: opracowane na podstawie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw).

W drodze przeprowadzonego badania ankietowego udało się także ustalić przybliżoną listę zawodów, których posiadacze mają w najbliższym czasie największą szansę na znalezienie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

Wśród preferowanych zawodów, w których sosnowieccy przedsiębiorcy planują w 2017 zatrudniać nowych pracowników, na najwyższych pozycjach plasują się, odmiennie niż w ubiegłym roku, zawody związane z branżą gastronomiczną: barman (9,74%), kelner

(9,74%) oraz pozostali kucharze (9,74%). Na wysokiej pozycji listy znaleźli się również inżynierzy budownictwa – budownictwo ogólne (8,89%) oraz z nieznacznym spadkiem, w porównaniu do poprzedniego roku, technicy prac biurowych (8,89%). Kolejne pozycje zestawienia zajmują pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej sklasyfikowani (6,79%) oraz technicy informatycy (4,98%). Wśród odpowiedzi respondentów pojawiają się także plany zatrudnieniowe obejmujące zawody takie jak: animator czasu wolnego młodzieży (3,39%), nauczyciel przedszkola (3,39%), piekarz (3,39%), pomocniczy robotnik budowlany (3,39%), pozostali inżynierowie gdzie indziej sklasyfikowani (3,39%), przedstawiciel handlowy (3,39%), szwaczka ręczna (3,39%) oraz technik handlowiec (3,39%). W odróżnieniu od ubiegłorocznego zestawienia, przedsiębiorcy biorący udział w badaniu nie wykazali zapotrzebowania na zawody branży medycznej, takie jak: lekarz, pielęgniarka, pielęgniarka ze specjalnością pielęgniarstwa środowiska, nauczania i wychowania, pozostały średni personel do spraw zdrowia oraz technik farmaceuta. Wyjątkiem w tej kwestii jest jedynie laborant biochemiczny oraz farmaceuta – specjalista farmacji aptecznej, którzy znaleźli się na liście z wynikiem 3,39%. Dane dotyczące opisanej prognozy prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 20. Zawody, w których firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w roku 2017 (źródło: opracowane na podstawie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw)

Kod	Zawód	Wskaźnik struktury
513202	Barman	9,74%
513101	Kelner	9,74%
512090	Pozostali kucharze	9,74%
214202	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	8,89%
411004	Technik prac biurowych	8,89%
962990	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	6,79%
351203	Technik informatyk	6,14%
235916	Animator czasu wolnego młodzieży (pracownik młodzieżowy)	3,39%
228203	Farmaceuta - specjalista farmacji aptecznej	3,39%
314102	Laborant biochemiczny	3,39%

234201	Nauczyciel przedszkola	3,39%
751204	Piekarz	3,39%
931301	Pomocniczy robotnik budowlany	3,39%
214990	Pozostali inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	3,39%
332203	Przedstawiciel handlowy	3,39%
753303	Szwaczka ręczna	3,39%
522305	Technik handlowiec	3,39%

Na bazie przeprowadzonego badania ankietowego przedsiębiorstw podjęto próbę stworzenia listy cech, które są dla pracodawców szczególnie istotne przy poszukiwaniu i podejmowaniu decyzji o późniejszym zatrudnieniu kandydata na pracownika. Do każdego z wymienionych w powyższej tabeli zawodów pracodawcy starali się przypisać według odpowiedniej skali (od 5 – bardzo ważne do 1 – w ogóle nie ważne) cechy, które mogą wpłynąć na decyzję o zatrudnieniu bądź nie zatrudnieniu danego kandydata. Zamknięty katalog cech kandydata został zaproponowany w drodze badania ankietowego.

Zgodnie z uzyskanymi od respondentów odpowiedziami wymagania co do kandydatów na pracowników w zawodach, w których planują w najbliższym czasie zatrudnić, obejmują następujące zestawy cech:

- **animator czasu wolnego młodzieży (pracownik młodzieżowy)** – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód, wywieranie wpływu, przywództwo, znajomość języków obcych;
- **farmaceuta - specjalista farmacji aptecznej** – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń,

wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód, przywództwo, znajomość języków obcych;

- **laborant biochemiczny** – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód, znajomość języków obcych;
- **nauczyciel przedszkola** – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód, wywieranie wpływu, przywództwo, znajomość języków obcych;
- **piekarz** – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyuczony zawód;
- **pozostali kucharze** – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, współpraca w zespole, wywieranie wpływu;
- **przedstawiciel handlowy** – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, znajomość języków obcych;

- **szwaczka ręczna** – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód;
- **technik handlowiec** – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu. obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków;
- **technik informatyk** – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód, znajomość języków obcych;
- **technik prac biurowych** – cechy niezbędne: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód, znajomość języków obcych.

Do cech najczęściej pożądanych wśród kandydatów należą uplasowane na najwyższych pozycjach wskaźnika struktury odpowiedzi takie cechy jak: planowanie i organizacja pracy własnej, komunikatywność, współpraca w zespole, czy umiejętność wyszukiwania informacji, analizowania i wyciągania wniosków. Pracodawcy doceniają też doświadczenie zawodowe, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna oraz czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim. Najrzadziej pożądaną cechą przez przedsiębiorców jest zarządzanie ludźmi/przywództwo.

Zestawienie cech pożądanых wśród kandydatów na pracowników bez względu na zawód prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 21. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić w 2017 roku (źródło: opracowane na podstawie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw)

Ogółem (bez względu na zawód)	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	5,24%
	dodatkowe uprawnienia	1,90%
	doświadczenie zawodowe	4,84%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,15%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3,84%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,06%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4,74%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,42%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	4,74%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,14%
	wyuczony zawód	3,16%
	wywieranie wpływu	1,16%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,97%
	znajomość języków obcych	2,19%

Przygotowanie potencjalnych kandydatów do pracy w zawodach, w których przedsiębiorcy zamierzają zatrudniać w 2017 roku zostało przez nich ocenione bardzo pozytywnie. Wskaźnik struktury odpowiedzi „bardzo dobrze/raczej dobrze” na pytanie „Jak ocenia Pan/Pani przygotowanie kandydatów do pracy” w każdym z wymienionych zawodów wyniósł 100%.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Analiza danych zaprezentowanych w raporcie pozwala na dokonanie następującego podsumowania:

- ✓ liczba bezrobotnych w końcu 2016 roku względem końca 2015 roku spadła o 991 osób w tym o 508 kobiet;
- ✓ najliczniejsze grupy osób zarejestrowanych w tut. Urzędzie na koniec IV kwartału zarówno w 2015 jak i w 2016 roku stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, gimnazjalnym i niższym oraz policealnym i średnim zawodowym;
- ✓ najliczniejszą grupą osób bezrobotnych w 2014 i 2015 roku były osoby w wieku 25-34 i 35-44 lata;
- ✓ największy odpływ osób bezrobotnych można zaobserwować wśród osób posiadających co najmniej 30 letni staż pracy, ze stażem pracy 20-30 letnim, a także wśród osób bez stażu pracy;
- ✓ osoby bezrobotne bez stażu pracy zarówno w 2015 jak i w 2016 roku stanowiły najwyższy procent w ogóle zarejestrowanych osób bezrobotnych;
- ✓ biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy, od momentu rejestracji w tut. Urzędzie najliczniejszą grupę zarówno w 2015 jak i w 2016 roku stanowiły osoby, które pozostają bez pracy powyżej 24 miesięcy oraz od 1 do 3 miesięcy;
- ✓ na koniec grudnia 2016 roku stopa bezrobocia rejestrowanego spadła o 1,5% względem końca grudnia roku 2015, co jest zgodne z tendencjami spadkowymi w województwie oraz w całej Polsce;
- ✓ największym napływem, ale jednocześnie odpływem z bezrobocia w roku 2016 charakteryzowały się następujące wielkie grupy zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy usług i sprzedawcy, technicy i inny średni personel oraz specjaliści. Są to grupy zawodów, w których występuje największa rotacja na rynku pracy;
- ✓ w 2016 roku najwięcej ofert pracy zgłoszono w grupie zawodów: pracownicy wykonujący prace proste, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz pracownicy usług i sprzedawcy;
- ✓ grupy zawodów z najwyższym wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia w 2016 roku zamieszczono w tabeli nr 5;
- ✓ wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w 2016 roku potwierdza, że pracodawcy w grupach zawodów: specjaliści, kierownicy, technicy i inny średni personel oraz pracownicy biurowi, częściej oferują pracę za pośrednictwem portali internetowych niż za pośrednictwem tut. Urzędu. Natomiast za pośrednictwem PUP w Sosnowcu poszukiwani byli pracownicy wykonujący prace proste, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, a także pracownicy usług i sprzedawcy oraz operatorzy, monterzy maszyn i urządzeń;
- ✓ zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone analizowane były na podstawie trzech wskaźników: wskaźnika dostępności ofert pracy, wskaźnika długotrwałego bezrobocia oraz wskaźnika płynności bezrobotnych, które zostały dokładnie opisane w niniejszym raporcie;

- ✓ w 2016 roku do półrocznej informacji sygnałnej zakwalifikowano 6 zawodów maksymalnie deficytowych, 15 zawodów deficytowych, 5 zawodów zrównoważonych, a także 8 zawodów maksymalnie nadwyżkowych i 16 zawodów nadwyżkowych. Powyższe dane zostały zaprezentowane poniżej w informacji sygnałnej za I półrocze 2016 roku w powiecie sosnowieckim;

**ZAWODY DEFICYTOWE I
NADWYŻKOWE
Powiat m. Sosnowiec
INFORMACJA SYGNAŁNA
I PÓŁROCZE 2016 R.**

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Urzędnicy do spraw podatków
		Stewardzi
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Administratorzy systemów komputerowych
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przeróbki ropy naftowej i gazu
		Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych
	zawód deficytowy	Szklarze
		Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany
		Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia
		Pośrednicy handlowi
		Windykatorzy i pokrewni
		Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór
		Sprzedawcy na targowiskach i bazarach
		Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Układacze towarów na półkach
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
		Doradcy finansowi i inwestycyjni
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Kasjerzy i sprzedawcy biletów
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni
NA DW YZK	zawód nadwyżkowy	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali

		Technicy technologii żywności
		Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych
		Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp
		Dyrektorzy generalni i zarządzający
		Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani
		Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni
		Introligatorzy i pokrewni
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Specjaliści do spraw reklamy i marketingu
		Projektanci i administratorzy baz danych
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym
		Pracownicy ochrony osób i mienia
		Gospodarze budynków
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach
		Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby
		Rolnicy upraw polowych
		Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej
		Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła
		Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
		Technicy analityki medycznej
		Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni

- ✓ na koniec 2016 r. największy odsetek osób zarejestrowanych stanowiły osoby posiadające wykształcenie na poziomie gimnazjalnym i poniżej oraz na poziomie średnim ogólnokształcącym.
- ✓ przeprowadzona analiza strony popytowej rynku pracy wykazała, że umiejętnościami pożądanymi przez pracodawców praktycznie we wszystkich wielkich grupach zawodów są planowanie i organizacja pracy własnej oraz komunikacja ustna/komunikatywność. Natomiast brak jest danych statystycznych dotyczących uprawnień i kwalifikacji posiadanych przez osoby bezrobotne, co uniemożliwia ocenę poziomu dopasowania strony podaźowej i popytowej rynku pracy biorąc pod uwagę ich strukturę kwalifikacyjno-zawodową;
- ✓ analiza rynku edukacyjnego wykazała, że w mieście Sosnowiec brak jest uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych kształcących się w zawodach, które obecnie należą do grupy zawodów deficytowych;
- ✓ dalsza analiza rynku edukacyjnego wskazała na brak zasadności organizowania szkoleń przygotowujących do wykonywania zawodów: technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani, technicy górniczy, metalurgii i pokrewni oraz fryzjerzy. Powyższe zawody są określane obecnie jako nadwyżkowe, a dodatkowo kształcą się w nich uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych w powiecie;

- ✓ analiza rynku edukacyjnego na podstawie wskaźnika agregacji bezrobotnych wśród absolwentów sosnowieckich szkół ponadgimnazjalnych wskazuje, że najwyższą wartość wskaźnik ten przyjmuje w grupie osób kończących zasadniczą szkołę zawodową, przy czym uległ on zmniejszeniu w porównaniu z rokiem poprzednim;
- ✓ analiza lokalnego rynku pracy na bazie przeprowadzonego badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw, które objęło w Sosnowcu 91 podmiotów gospodarczych wykazała, że prawie 50% z nich utrzymała liczbę osób zatrudnionych w 2016 roku, a u 33,71% badanych przedsiębiorstw zatrudnienie zwiększyło się; 16,61 % badanych przedsiębiorstw zanotowało spadek zatrudnienia;
- ✓ wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2016 roku w mieście Sosnowiec był dodatni i wyniósł 17,1;
- ✓ w 2016 roku przedsiębiorcy najczęściej zatrudniali m.in. w zawodach: barman, farmaceuta, inżynier budownictwa, inżynier mechanik, kelner, kierowca ciągnika siodłowego, kierowca samochodu ciężarowego, kierowca samochodu dostawczego, kucharz, magazynier, nauczyciel przedszkola, pomocniczy robotnik budowlany, pracownik ochrony fizycznej, spawacz, specjalista ds. rekrutacji pracowników, specjalista ds. sprzedaży, sprzątaczką biurową, technik akustyk, technik handlowiec, technik informatyk, technik prac biurowych, technik realizacji nagrań i nagłośnień i woźny;
- ✓ w zdecydowanej większości wskazanych zawodów przedsiębiorcy pozytywnie oceniali przygotowanie kandydatów do pracy. Najmniej korzystnie pracodawcy ocenili specjalistę ds. sprzedaży, inżyniera budownictwa, pracownika ochrony fizycznej oraz technika prac biurowych;
- ✓ trudności z pozyskaniem pracowników w 2016 roku miało ponad 28% przedsiębiorców m.in. w następujących zawodach: betoniarze, zbrojarze i pokrewni, cieśle i pokrewni, elektrycy budowlani, farmaceuci, introligatorzy, inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska, kelnerzy, kierowcy autobusów i samochodów ciężarowych, motorniczowie tramwajów, księgowi, kucharze, spawacze;
- ✓ przedsiębiorcy w 2016 roku pozyskiwali kandydatów do pracy przede wszystkim za pośrednictwem internetu oraz „z polecenia znajomych”. Ponad 17% ankietowanych deklaroowało korzystanie z usług tut. Urzędu celem pozyskania kandydatów do pracy w 2016 roku;
- ✓ na podstawie przeprowadzonego badania kwestionariuszowego aż 80,83% przedsiębiorców nie przewiduje zmiany stanu zatrudnienia w swoich firmach. Natomiast planowane zwiększenie liczby pracowników deklaroowało 12,80% przedsiębiorców, podczas gdy zmniejszenie tej liczby zapowiada jedynie 6,37% respondentów;
- ✓ w roku 2017 pracodawcy zamierzają zwiększyć zatrudnienie w następujących zawodach: barman, kelner oraz pozostali kucharze, inżynierowie budownictwa – budownictwo ogólne oraz z nieznacznym spadkiem, w porównaniu do poprzedniego roku, technicy prac biurowych, pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej sklasyfikowani oraz technicy informatycy. Wzrost szansy na zatrudnienie można przewidywać również w zawodach animatora czasu wolnego młodzieży, nauczyciela przedszkola, piekarza, pomocniczego robotnika budowlanego, przedstawiciela handlowego, szwaczki ręcznej oraz technika handlowca.

- ✓ w odróżnieniu od ubiegłorocznego zestawienia, przedsiębiorcy biorący udział w badaniu nie wykazali zapotrzebowania na zawody branży medycznej, takie jak: lekarz, pielęgniarka, pielęgniarka ze specjalnością pielęgniarstwa środowiska, nauczania i wychowania, pozostały średni personel do spraw zdrowia oraz technik farmaceuta. Wyjątkiem w tej kwestii jest jedynie laborant biochemiczny oraz farmaceuta – specjalista farmacji aptecznej, którzy znaleźli się na liście z wynikiem 3,39%.

Załącznik 1. Rynek pracy.

Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2016 roku według elementarnych grup zawodów

Kod grupy zawodów	Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwale	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+ EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			Deficyt/ równowaga/ nadwyżka*		Wartość wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych		CBOP (PUP+OHP+ EURES)	Inter net					wskaźnik dostępności ofert pracy	wskaźnik długotrwałego bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych	rok	poprzedni rok**	
0310	Żołnierze szeregowi	31	44	11	0	0,00	4	0	0		0,00	18,00	0,00		36,36	1,42	-	-	0,00
1112	Wyżsi urzędnicy administracji rządowej																-	-	
1113	Wyżsi urzędnicy władz samorządowych	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,50	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	16	17	22	0	0,00	12	2	3	50,00	0,00	21,25	0,42	51,00	54,55	1,06	-	-	0,00
1211	Kierownicy do spraw finansowych	1	4	2	0	0,00	1	0	14		0,00	2,75	1,17	2,36	50,00	4,00	-	-	0,00
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	3	4	1	0	0,00	0	1	0	0,00	0,00	0,50	0,08	6,00	0,00	1,33	-	-	0,00
1213	Kierownicy do spraw strategii i	0	3	0	0		0	1	0	0,00	0,00	1,42	0,08	17,00			-	-	0,00

	planowania																		
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	4	2	2	0	0,00	0	1	14	100,00	100,00	1,75	1,25	1,40	0,00	0,50	-	deficyt	0,00
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	22	18	12	0	0,00	5	1	5	0,00	0,00	12,00	0,50	24,00	41,67	0,82	-	-	0,00
1222	Kierownicy do spraw reklamy i public relations																-	-	
1223	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,58	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	3	3	1	0	0,00	0	0	56		0,00	0,58	4,67	0,13	0,00	1,00	deficyt	-	0,00
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	4	6	2	0	0,00	1	3	3	33,33	0,00	2,25	1,50	1,50	50,00	1,50	-	-	0,00
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	8	6	3	0	0,00	0	0	27		0,00	1,50	2,25	0,67	0,00	0,75	-	-	0,00
1330	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	1	1	1	0	0,00	0	0	0		0,00	1,08	2,00	0,54	0,00	1,00	deficyt	-	0,00
1341	Kierownicy w instytucjach opieki nad dziećmi	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,17	0,00			1,00	-	-	0,00
1345	Kierownicy w instytucjach	1	1	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,75	0,00		0,00	1,00	-	-	0,00

	edukacyjnych																		
1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	0	0	0	0		0	0	1		0,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	5	6	1	0	0,00	0	0	0		0,00	1,33	0,00		0,00	1,20	-	-	0,00
1412	Kierownicy w gastronomii	1	2	0	0		0	3	0	33,33	33,33	0,75	0,25	3,00		2,00	-	-	0,00
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	24	25	12	0	0,00	4	1	42	0,00	0,00	12,33	6,58	1,87	33,33	1,04	-	-	0,00
1431	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i rozrywki																-	-	
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	12	8	9	0	0,00	5	2	13	0,00	0,00	7,33	1,25	5,87	55,56	0,67	nadwyżka	-	0,00
2111	Fizycy i astronomowie	3	3	2	0	0,00	2	0	0		0,00	2,25	0,00		100,00	1,00	-	-	0,00
2113	Chemicy	16	20	7	0	0,00	3	0	0		0,00	10,00	0,00		42,86	1,25	-	-	0,00
2114	Specjaliści nauk o Ziemi	19	24	17	1	5,88	13	1	0	100,00	100,00	15,33	0,08	184,00	76,47	1,26	-	-	0,00
2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	5	6	2	1	50,00	0	0	0		0,00	1,92	0,00		0,00	1,20	-	-	0,00
2131	Biolodzy i pokrewni	15	15	4	1	25,00	1	1	0	100,00	0,00	4,50	0,08	54,00	25,00	1,00	-	-	0,00
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa,	5	9	2	0	0,00	1	0	0		0,00	3,42	0,00		50,00	1,80	-	-	0,00

	leśnictwa i pokrewni																		
2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	12	14	8	1	12,50	1	3	0	100,00	66,67	6,58	0,25	26,33	12,50	1,17	-	-	0,00
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	11	19	3	0	0,00	3	21	69	14,29	9,52	7,25	9,50	0,76	100,00	1,73	-	-	0,00
2142	Inżynierowie budownictwa	8	7	6	2	33,33	3	5	1	80,00	20,00	5,50	0,50	11,00	50,00	0,88	-	-	0,00
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	13	14	7	0	0,00	3	1	0	0,00	0,00	6,58	0,08	79,00	42,86	1,08	-	-	0,00
2144	Inżynierowie mechanicy	6	12	8	0	0,00	5	4	0	0,00	0,00	10,08	1,33	7,56	62,50	2,00	-	-	0,00
2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	8	6	4	2	50,00	0	1	0	0,00	0,00	2,25	0,08	27,00	0,00	0,75	-	-	0,00
2146	Inżynierowie górnictwa i metalurgii	7	9	7	0	0,00	5	0	0		0,00	7,75	0,00		71,43	1,29	-	-	0,00
2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	26	31	8	0	0,00	5	11	18	9,09	9,09	12,50	2,42	5,17	62,50	1,19	-	-	0,00
2151	Inżynierowie elektrycy	4	4	6	1	16,67	4	0	0		0,00	4,33	0,00		66,67	1,00	-	-	0,00
2152	Inżynierowie elektronicy	6	8	3	0	0,00	1	0	13		0,00	3,92	1,08	3,62	33,33	1,33	-	-	0,00
2153	Inżynierowie telekomunikacji	0	0	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,00	2,00	0,50	100,00		-	-	0,00
2161	Architekci	19	20	9	0	0,00	3	6	0	50,00	33,33	7,67	0,50	15,33	33,33	1,05	-	-	0,00
2162	Architekci krajobrazu	3	4	3	0	0,00	2	0	0		0,00	2,00	0,00		66,67	1,33	-	-	0,00
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	8	7	2	0	0,00	0	3	25	33,33	0,00	2,42	2,33	1,04	0,00	0,88	-	-	0,00
2164	Urbaniści i inżynierowie ruchu																-	-	

	drogowego																		
2165	Kartografowie i geodeci	6	8	1	0	0,00	1	0	0		0,00	3,75	0,00		100,00	1,33	-	-	0,00
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	15	13	9	1	11,11	3	7	0	85,71	57,14	6,17	0,58	10,57	33,33	0,87	-	-	0,00
2211	Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	20	16	6	0	0,00	0	1	14	0,00	0,00	2,17	1,25	1,73	0,00	0,80	-	-	0,00
2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	0	0	0	0		0	1	0	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00			max defi cyt	-	0,00
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	11	18	8	0	0,00	5	11	0	9,09	9,09	10,42	0,92	11,36	62,50	1,64	-	-	0,00
2222	Pielęgniarki z tytułem specjalisty	1	1	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,50	0,00		100,00	1,00	-	-	0,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2	5	1	0	0,00	1	1	0	0,00	0,00	1,75	0,08	21,00	100,00	2,50	-	-	0,00
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	3	3	2	0	0,00	1	11	0	18,18	18,18	1,50	0,92	1,64	50,00	1,00	-	-	0,00
2252	Lekarze weterynarii specjaliści	2	2	0	0		0	0	0		0,00	0,08	0,00			1,00	-	-	0,00
2261	Lekarze dentyści bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,00	0,00			1,00	-	-	0,00

	lub ze specjalizacją I stopnia																		
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1	3	0	0		0	1	0	100,00	0,00	0,75	0,08	9,00		3,00	-	-	0,00
2272	Diagności laboratoryjni specjaliści	0	1	0	0		0	0	0		0,00	0,17	0,00				-	-	0,00
2281	Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	5	3	3	0	0,00	1	1	13	100,00	0,00	2,00	1,17	1,71	33,33	0,60	-	-	0,00
2282	Farmaceuci specjaliści	4	5	1	0	0,00	0	0	0		0,00	1,33	0,00		0,00	1,25	-	-	0,00
2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	12	14	3	0	0,00	1	1	0	100,00	0,00	3,67	0,08	44,00	33,33	1,17	-	-	0,00
2292	Fizjoterapeuci	31	44	5	0	0,00	1	12	0	91,67	58,33	8,17	1,00	8,17	20,00	1,42	-	-	0,00
2294	Audiofonolodzy i logopedzi	0	0	0	0		0	1	0	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	max deficyt	0,00
2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	14	14	3	1	33,33	0	6	0	83,33	50,00	3,58	0,50	7,17	0,00	1,00	-	-	0,00
2310	Nauczyciele akademicy	6	5	4	0	0,00	1	0	0		0,00	5,42	0,00		25,00	0,83	-	-	0,00
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	7	10	2	0	0,00	0	0	0		0,00	3,67	0,00		0,00	1,43	-	-	0,00
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	56	57	41	0	0,00	21	6	0	0,00	0,00	38,58	0,50	77,17	51,22	1,02	-	-	0,01

	alnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)																		
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	10	12	5	0	0,00	1	3	0	33,33	33,33	6,83	0,25	27,33	20,00	1,20	-	-	0,00
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	9	7	10	0	0,00	6	12	0	50,00	50,00	9,33	1,00	9,33	60,00	0,78	nadwyżka	-	0,00
2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	0	1	0	0		0	0	0		0,00	0,67	0,00				-	-	0,00
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	2	1	1	0	0,00	1	2	0	0,00	0,00	0,75	0,17	4,50	100,00	0,50	nadwyżka	-	0,00
2353	Lektorzy języków obcych	2	1	1	0	0,00	0	23	17	0,00	0,00	0,58	3,33	0,18	0,00	0,50	-	-	0,00
2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	3	2	2	0	0,00	1	0	0		0,00	2,08	0,00		50,00	0,67	-	-	0,00
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	77	92	34	1	2,94	22	4	6	50,00	25,00	42,92	1,83	23,41	64,71	1,19	-	-	0,01
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	16	17	9	0	0,00	3	4	44	100,00	25,00	9,67	4,00	2,42	33,33	1,06	-	-	0,00
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	10	7	6	0	0,00	1	7	53	42,86	28,57	4,33	5,00	0,87	16,67	0,70	-	-	0,00
2413	Analitycy finansowi	36	41	26	1	3,85	15	6	0	50,00	16,67	25,92	0,50	51,83	57,69	1,14	-	-	0,00

2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	49	60	31	0	0,00	22	13	1	61,54	23,08	30,67	6,17	4,97	70,97	1,22	-	-	0,00
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	47	63	34	1	2,94	23	6	17	83,33	50,00	42,67	1,92	22,26	67,65	1,34	-	-	0,01
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	25	38	11	0	0,00	5	15	6	53,33	33,33	16,50	2,75	6,00	45,45	1,52	-	-	0,00
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	1	3	0	0		0	2	1	50,00	50,00	0,33	0,25	1,33		3,00	-	-	0,00
2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	70	63	43	0	0,00	18	13	15	53,85	30,77	41,33	2,33	17,71	41,86	0,90	-	-	0,01
2432	Specjaliści do spraw public relations	2	2	0	0		0	1	0	100,00	100,00	0,25	0,08	3,00		1,00	-	-	0,00
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	51	51	21	0	0,00	5	31	107	51,61	22,58	20,08	16,50	1,22	23,81	1,00	-	-	0,00
2434	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	0	0	0	0		0	0	0		0,00	0,00	1,00	0,00			max deficyt	max deficyt	0,00
2440	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	11	8	3	0	0,00	0	17	13	52,94	52,94	3,08	2,50	1,23	0,00	0,73	-	-	0,00
2511	Analitycy systemów	2	2	1	0	0,00	1	1	14	0,00	0,00	1,08	1,25	0,87	100,00	1,00	-	-	0,00

	komputerowy ch																		
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatyczny ch	1	4	0	0		0	0	0		0,00	0,42	0,00			4,00	-	-	0,00
2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediów	0	0	0	0		0	0	2		0,00	0,00	0,17	0,00			max defi cyt	max deficyt	0,00
2514	Programiści aplikacji	7	7	2	0	0,00	1	3	3	33,33	0,00	2,92	0,50	5,83	50,00	1,00	-	-	0,00
2519	Analitycy systemów komputerowy ch i programiści gdzie indziej niesklasyfiko wani	22	23	10	0	0,00	5	0	2		0,00	10,92	0,17	65,5 0	50,00	1,05	-	-	0,00
2521	Projektanci i administrator zy baz danych	3	1	3	0	0,00	2	0	0		0,00	2,67	0,00		66,67	0,33	max nad wyż ka	-	0,00
2522	Administrator zy systemów komputerowy ch	0	0	0	0		0	0	0		0,00	0,00	1,00	0,00			max defi cyt	-	0,00
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowy ch																-	-	
2529	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowy ch gdzie indziej niesklasyfiko wani	1	2	0	0		0	0	0		0,00	0,33	0,00			2,00	-	-	0,00
2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	2	3	1	0	0,00	0	5	0	60,00	20,00	1,42	0,42	3,40	0,00	1,50	-	-	0,00

2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	22	36	13	2	15,38	4	9	0	77,78	77,78	14,92	0,75	19,89	30,77	1,64	-	-	0,00
2621	Archiwiści i muzealnicy	3	3	2	0	0,00	1	1	0	100,00	100,00	1,42	0,08	17,00	50,00	1,00	-	-	0,00
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	6	7	2	1	50,00	0	0	0		0,00	2,42	0,00		0,00	1,17	-	-	0,00
2631	Ekonomiści	49	64	38	0	0,00	24	2	0	50,00	0,00	41,42	0,17	248,50	63,16	1,31	-	-	0,01
2632	Archeolodzy, socjologodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych	35	47	13	2	15,38	5	0	0		0,00	15,17	0,00		38,46	1,34	-	-	0,00
2633	Filozofowie, historycy i politolodzy	25	31	15	0	0,00	7	0	0		0,00	16,92	0,00		46,67	1,24	-	-	0,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	8	11	2	0	0,00	1	3	0	33,33	33,33	2,83	0,25	11,33	50,00	1,38	-	-	0,00
2635	Specjaliści do spraw społecznych	7	9	2	1	50,00	0	0	0		0,00	2,17	0,00		0,00	1,29	-	-	0,00
2636	Duchowni i osoby konsekrowane	0	1	0	0		0	0	0		0,00	0,92	0,00				-	-	0,00
2641	Literaci i inni autorzy tekstów	1	2	3	0	0,00	3	0	0		0,00	2,42	0,00		100,00	2,00	-	-	0,00
2642	Dziennikarze	10	10	5	0	0,00	2	3	13	100,00	66,67	3,17	1,33	2,38	40,00	1,00	-	-	0,00
2643	Filolodzy i tłumacze	34	36	22	1	4,55	10	3	0	0,00	0,00	19,50	0,25	78,00	45,45	1,06	-	-	0,00
2651	Artyści plastycy	7	8	4	0	0,00	2	0	0		0,00	4,33	0,00		50,00	1,14	-	-	0,00
2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	2	5	0	0		0	0	0		0,00	1,75	0,00			2,50	-	-	0,00

2653	Choreografowie i tancerze	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,25	0,00			1,00	-	-	0,00
2654	Producenci filmowi, reżyserzy i pokrewni	0	1	3	0	0,00	3	0	0		0,00	3,17	0,00		100,00		-	-	0,00
2655	Aktorzy	6	5	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,75	0,00		0,00	0,83	-	-	0,00
2656	Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,08	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	14	16	9	0	0,00	2	8	0	75,00	50,00	5,42	0,67	8,12	22,22	1,14	-	-	0,00
3112	Technicy budownictwa	99	102	41	1	2,44	15	9	14	0,00	0,00	44,92	2,92	15,40	36,59	1,03	-	-	0,01
3113	Technicy elektrycy	84	102	49	0	0,00	26	5	0	20,00	0,00	54,33	0,42	130,40	53,06	1,21	-	-	0,01
3114	Technicy elektroniki i pokrewni	81	81	49	1	2,04	17	11	36	18,18	18,18	47,25	3,92	12,06	34,69	1,00	-	-	0,01
3115	Technicy mechanicy	200	230	149	0	0,00	86	9	27	22,22	0,00	156,75	3,00	52,25	57,72	1,15	-	-	0,02
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	1	1	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,83	0,00		100,00	1,00	-	-	0,00
3117	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	14	13	13	0	0,00	9	0	0		0,00	12,50	0,00		69,23	0,93	max nadwyżka	-	0,00
3118	Kreślarze	1	1	2	0	0,00	1	0	0		0,00	1,50	0,00		50,00	1,00	-	-	0,00
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	95	91	64	4	6,25	36	22	27	22,73	9,09	60,67	9,08	6,68	56,25	0,96	nadwyżka	-	0,01
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,00	0,00			1,00	-	-	0,00

3123	Mistrzowie produkcji w budownictwie	0	0	0	0		0	0	0		0,00	0,00	0,00				-	max deficyt	0,00
3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	17	18	12	0	0,00	4	0	0		0,00	9,67	0,00		33,33	1,06	-	-	0,00
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	3	3	4	0	0,00	2	0	0		0,00	2,17	0,00		50,00	1,00	-	-	0,00
3134	Kontrolerzy (sterownicz) procesów przeróbki ropy naftowej i gazu	0	0	0	0		0	0	0		0,00	0,00	1,00	0,00			max defi cyt	max deficyt	0,00
3139	Kontrolerzy (sterownicz) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	1	1	2	1	50,00	2	0	0		0,00	2,00	0,00		100,00	1,00	-	-	0,00
3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	2	1	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,75	0,00		0,00	0,50	-	-	0,00
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	36	43	15	2	13,33	6	0	0		0,00	17,50	0,00		40,00	1,19	-	-	0,00
3143	Technicy leśnictwa	2	1	1	0	0,00	0	0	0		0,00	1,08	0,00		0,00	0,50	-	-	0,00
3144	Technicy technologii żywności	17	14	14	0	0,00	9	1	0	0,00	0,00	13,33	0,08	160,00	64,29	0,82	nad wyż ka	-	0,00
3152	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni																-	-	

3153	Piloci statków powietrznych i personel pokrewny	2	4	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,58	0,00		100,00	2,00	-	-	0,00
3154	Kontrolerzy ruchu lotniczego i personel pokrewny	0	0	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,00	0,00		100,00		-	-	0,00
3211	Operatorzy aparatury medycznej	9	9	5	0	0,00	4	13	0	7,69	7,69	6,17	1,08	5,69	80,00	1,00	-	-	0,00
3212	Technicy analityki medycznej	1	1	2	0	0,00	2	0	0		0,00	2,50	0,00		100,00	1,00	-	-	0,00
3213	Technicy farmaceutyczni	15	20	10	0	0,00	5	9	14	77,78	33,33	10,83	1,92	5,65	50,00	1,33	-	-	0,00
3214	Technicy medyczni i dentystyczni	5	6	2	0	0,00	0	1	0	0,00	0,00	3,08	0,08	37,00	0,00	1,20	-	-	0,00
3220	Dietetycy i żywioniowcy	45	51	23	1	4,35	12	1	0	100,00	100,00	27,17	0,08	326,00	52,17	1,13	-	-	0,00
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	0	0	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,00	0,00		100,00		-	-	0,00
3240	Technicy weterynarii	3	2	1	1	100,00	0	2	0	100,00	0,00	1,42	0,17	8,50	0,00	0,67	-	-	0,00
3251	Asystenci dentystyczni	4	5	5	0	0,00	5	6	0	83,33	33,33	6,17	1,50	4,11	100,00	1,25	-	-	0,00
3253	Optycy okularowi	3	4	3	0	0,00	1	1	0	0,00	0,00	1,42	0,08	17,00	33,33	1,33	-	-	0,00
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	17	21	9	0	0,00	5	4	0	75,00	50,00	9,67	0,33	29,00	55,56	1,24	-	nadwyżka	0,00
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	55	51	33	0	0,00	15	4	0	75,00	50,00	31,67	0,33	95,00	45,45	0,93	-	-	0,00

3256	Ratownicy medyczni	6	5	1	0	0,00	0	1	0	100,00	100,00	0,83	0,08	10,00	0,00	0,83	-	-	0,00
3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	28	30	17	0	0,00	10	15	0	80,00	80,00	19,00	1,25	15,20	58,82	1,07	-	nadwyżka	0,00
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	0	1	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,67	0,00		100,00		-	-	0,00
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	8	13	4	0	0,00	3	4	13	100,00	25,00	8,33	1,42	5,88	75,00	1,63	-	-	0,00
3313	Księgowi	40	41	31	0	0,00	16	18	71	33,33	22,22	32,00	7,42	4,31	51,61	1,03	-	-	0,01
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	206	229	141	4	2,84	86	1	0	100,00	0,00	156,92	2,08	75,32	60,99	1,11	-	-	0,02
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	1	3	0	0		0	0	0		0,00	0,83	0,00			3,00	-	-	0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	6	4	6	0	0,00	3	8	3	87,50	37,50	4,92	0,92	5,36	50,00	0,67	-	-	0,00
3322	Przedstawiciele handlowi	56	57	36	0	0,00	18	39	59	23,08	7,69	37,25	10,17	3,66	50,00	1,02	-	-	0,01
3323	Zaopatrzeniowcy	9	11	6	0	0,00	4	4	15	75,00	25,00	8,75	1,58	5,53	66,67	1,22	-	-	0,00
3324	Pośrednicy handlowi	0	1	0	0		0	0	14		0,00	0,33	1,17	0,29			deficyt	-	0,00
3331	Spedytorzy i pokrewni	35	39	17	1	5,88	10	20	37	30,00	20,00	17,17	4,75	3,61	58,82	1,11	-	-	0,00
3332	Organizatorzy konferencji i imprez	3	6	0	0		0	2	0	50,00	50,00	1,83	0,17	11,00		2,00	-	-	0,00
3333	Pośrednicy	4	3	2	0	0,00	0	15	0	100,00	100,00	1,00	1,25	0,80	0,00	0,75	-	-	0,00

	pracy i zatrudnienia																		
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	8	5	5	0	0,00	2	1	13	100,00	100,00	3,25	1,17	2,79	40,00	0,63	-	-	0,00
3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	21	23	7	2	28,57	4	0	14		0,00	7,17	1,17	6,14	57,14	1,10	-	nadwyżka	0,00
3341	Kierownicy biura	2	1	2	0	0,00	1	1	0	0,00	0,00	2,25	0,08	27,00	50,00	0,50	-	-	0,00
3342	Sekretarze prawni																-	-	
3343	Pracownicy administracji i sekretarze biura zarządu	46	55	24	1	4,17	14	3	0	66,67	33,33	31,42	0,25	125,67	58,33	1,20	-	-	0,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	0	1	0	0		0	0	0		0,00	0,25	0,00				-	-	0,00
3352	Urzędnicy do spraw podatków	0	0	0	0		0	0	14		0,00	0,00	1,17	0,00			max deficyt	-	0,00
3355	Policjanci	4	6	3	0	0,00	3	0	0		0,00	4,33	0,00		100,00	1,50	-	-	0,00
3356	Funkcjonariusze służby więziennej	0	0	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,00	0,00		100,00		-	-	0,00
3357	Funkcjonariusze służb specjalnych	0	1	0	0		0	0	0		0,00	0,17	0,00				-	-	0,00
3359	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani	2	2	0	0		0	0	0		0,00	0,92	0,00			1,00	-	-	0,00
3411	Średni personel z dziedziny	1	1	2	0	0,00	2	1	0	100,00	100,00	2,33	0,08	28,00	100,00	1,00	-	-	0,00

	prawa i pokrewny																		
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	33	32	20	2	10,00	10	45	0	8,89	6,67	17,33	13,75	1,26	50,00	0,97	-	-	0,00
3421	Sportowcy i dżokeje	1	1	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,17	0,00		0,00	1,00	-	-	0,00
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	5	5	2	0	0,00	1	2	0	100,00	50,00	2,00	0,17	12,00	50,00	1,00	-	-	0,00
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	7	6	2	1	50,00	1	3	0	100,00	33,33	2,17	0,25	8,67	50,00	0,86	-	-	0,00
3431	Fotografowie	18	28	8	1	12,50	6	0	0		0,00	12,08	0,00		75,00	1,56	-	-	0,00
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	28	33	14	1	7,14	8	8	0	62,50	12,50	17,42	1,67	10,45	57,14	1,18	-	-	0,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	7	5	4	0	0,00	1	1	0	100,00	100,00	3,08	0,08	37,00	25,00	0,71	-	-	0,00
3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	20	14	9	3	33,33	2	1	0	100,00	100,00	4,50	0,08	54,00	22,22	0,70	-	-	0,00
3436	Muzycy i pokrewni	6	7	3	0	0,00	3	0	0		0,00	3,75	0,00		100,00	1,17	-	-	0,00
3437	Tancerze																-	-	
3439	Średni personel w zakresie działalności	3	3	1	0	0,00	0	15	0	13,33	13,33	0,92	1,25	0,73	0,00	1,00	deficyt	-	0,00

	artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany																		
3511	Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	0	0	0	0		0	0	0		0,00	0,00	0,00				-	-	0,00
3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	79	81	27	3	11,11	7	10	0	70,00	50,00	27,50	1,83	15,00	25,93	1,03	-	-	0,00
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	2	2	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,58	0,00		0,00	1,00	-	-	0,00
3514	Technicy sieci internetowych	0	0	0	0		0	3	0	66,67	66,67	0,00	0,25	0,00			max deficyt	max deficyt	0,00
3521	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	4	2	2	0	0,00	0	0	0		0,00	0,67	0,00		0,00	0,50	-	-	0,00
3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	11	14	5	0	0,00	2	0	0		0,00	6,17	0,00		40,00	1,27	-	-	0,00
4110	Pracownicy obsługi biurowej	218	270	158	5	3,16	80	326	28	85,28	75,15	177,50	30,50	5,82	50,63	1,24	-	-	0,03
4120	Sekretarki (ogólne)	22	19	18	0	0,00	9	10	13	70,00	60,00	17,33	1,92	9,04	50,00	0,86	-	-	0,00
4131	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	0	1	2	0	0,00	2	0	0		0,00	2,33	0,00		100,00		-	-	0,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	1	1	0	0		0	9	14	100,00	100,00	0,50	1,92	0,26		1,00	deficyt	-	0,00
4211	Kasjerzy	19	28	15	0	0,00	8	10	0	70,00	20,00	15,58	0,83	18,7	53,33	1,47	-	-	0,00

	bankowi i pokrewni													0					
4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	1	3	1	0	0,00	1	0	0		0,00	2,25	0,00		100,00	3,00	-	-	0,00
4213	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,00	0,00			1,00	-	-	0,00
4214	Windykatorzy i pokrewni	3	2	2	0	0,00	1	3	0	66,67	0,00	1,25	2,25	0,56	50,00	0,67	-	-	0,00
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	25	29	18	1	5,56	13	3	0	100,00	66,67	18,08	0,25	72,33	72,22	1,16	-	-	0,00
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	2	1	1	0	0,00	0	28	28	7,14	0,00	1,00	11,67	0,09	0,00	0,50	-	deficyt	0,00
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	9	9	7	0	0,00	4	0	0		0,00	6,42	0,00		57,14	1,00	-	-	0,00
4224	Recepcjoniści hotelowi	37	44	15	1	6,67	11	0	0		0,00	17,75	0,00		73,33	1,19	-	-	0,00
4225	Pracownicy biur informacji	1	2	1	0	0,00	0	3	0	66,67	66,67	1,75	0,25	7,00	0,00	2,00	-	-	0,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	26	30	16	0	0,00	10	25	0	88,00	76,00	17,33	2,08	8,32	62,50	1,15	-	-	0,00
4227	Ankieterzy	0	0	1	0	0,00	1	0	13		0,00	1,00	1,08	0,92	100,00		-	-	0,00
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	22	25	18	2	11,11	10	40	4	67,50	47,50	18,33	3,67	5,00	55,56	1,14	-	nadwyżka	0,00
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	29	44	23	0	0,00	17	1	0	100,00	100,00	29,83	0,08	358,00	73,91	1,52	-	-	0,00

4313	Pracownicy obsługi placowej	0	2	0	0		0	2	0	50,00	50,00	0,75	0,17	4,50			-	-	0,00
4321	Magazynierzy i pokrewni	266	275	153	1	0,65	85	829	138	4,46	1,69	160,33	96,58	1,66	55,56	1,03	-	-	0,03
4322	Planiści produkcyjni	0	0	0	0		0	0	13		0,00	0,00	1,08	0,00			max deficyt	-	0,00
4323	Pracownicy do spraw transportu	8	11	8	0	0,00	4	12	0	75,00	16,67	8,25	1,00	8,25	50,00	1,38	-	-	0,00
4412	Listonosze i pokrewni	30	32	15	0	0,00	7	3	0	33,33	0,00	16,25	0,25	65,00	46,67	1,07	-	-	0,00
4413	Kodowacze, korektorzy i pokrewni	1	1	1	0	0,00	1	0	0		0,00	0,67	0,00		100,00	1,00	-	-	0,00
4414	Technicy archiwów i pokrewni	2	3	0	0		0	6	0	100,00	83,33	0,25	0,50	0,50		1,50	deficyt	-	0,00
4415	Pracownicy działów kadr	4	2	4	0	0,00	2	7	0	71,43	42,86	3,17	0,58	5,43	50,00	0,50	-	-	0,00
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	1	1	2	0	0,00	1	8	6	75,00	62,50	1,58	2,17	0,73	50,00	1,00	deficyt	-	0,00
5111	Stewardzi	0	0	0	0		0	12	0	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00			max deficyt	-	0,00
5112	Konduktorzy i pokrewni	2	4	2	0	0,00	2	0	0		0,00	3,33	0,00		100,00	2,00	-	-	0,00
5113	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	2	3	0	0		0	0	0		0,00	0,58	0,00			1,50	-	-	0,00
5120	Kucharze	162	188	120	2	1,67	85	82	27	23,17	10,98	137,83	10,08	13,67	70,83	1,16	-	-	0,02
5131	Kelnerzy	98	85	71	1	1,41	33	12	0	50,00	41,67	63,25	3,00	21,08	46,48	0,87	-	-	0,01
5132	Barmani	31	35	17	0	0,00	9	18	85	72,22	44,44	20,33	9,58	2,12	52,94	1,13	-	-	0,00
5141	Fryzjerzy	138	137	85	5	5,88	48	41	42	53,66	34,15	83,92	14,92	5,63	56,47	0,99	nadwyżka	-	0,01

5142	Kosmetyczki i pokrewni	38	36	29	1	3,45	14	25	0	88,00	56,00	22,92	3,08	7,43	48,28	0,95	-	-	0,00
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	2	4	1	0	0,00	0	5	0	40,00	20,00	1,42	0,42	3,40	0,00	2,00	-	-	0,00
5152	Pracownicy usług domowych																-	-	
5153	Gospodarze budynków	54	57	43	0	0,00	24	206	0	42,23	38,83	46,50	29,17	1,59	55,81	1,06	-	-	0,01
5163	Pracownicy zakładów pogrzebowych	2	1	2	0	0,00	0	1	0	100,00	100,00	1,42	0,08	17,00	0,00	0,50	-	-	0,00
5164	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	1	2	1	0	0,00	0	1	0	100,00	100,00	0,25	0,08	3,00	0,00	2,00	-	-	0,00
5165	Instruktorzy nauki jazdy																-	-	
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	7	8	1	0	0,00	0	0	0		0,00	1,42	0,00		0,00	1,14	-	-	0,00
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	1	1	0	0		0	8	0	0,00	0,00	0,33	0,67	0,50		1,00	deficyt	-	0,00
5221	Właściciele sklepów	0	2	2	0	0,00	2	0	0		0,00	2,58	0,00		100,00		-	-	0,00
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	4	1	5	0	0,00	1	1	0	0,00	0,00	2,50	0,08	30,00	20,00	0,25	-	-	0,00
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	1021	1145	661	7	1,06	381	445	226	48,76	14,61	719,17	76,92	9,35	57,64	1,12	-	-	0,11
5230	Kasjerzy i sprzedawcy	90	100	52	0	0,00	23	103	17	17,48	8,74	55,50	46,00	1,21	44,23	1,11	-	-	0,01

	biletów																		
5241	Modelki i modele																-	-	
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	4	9	1	0	0,00	1	2	13	100,00	100,00	2,58	1,25	2,07	100,00	2,25	-	-	0,00
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	54	51	20	1	5,00	7	54	27	18,52	14,81	20,50	10,75	1,91	35,00	0,94	-	-	0,00
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	6	5	7	0	0,00	4	2	0	100,00	100,00	5,08	0,17	30,50	57,14	0,83	nadwyżka	-	0,00
5246	Wydawcy posiłków	4	3	2	0	0,00	0	2	13	0,00	0,00	1,17	1,25	0,93	0,00	0,75	-	-	0,00
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	74	76	65	1	1,54	34	71	50	21,13	12,68	63,00	13,08	4,82	52,31	1,03	-	-	0,01
5311	Opiekunowie dziecięcy	3	1	4	1	25,00	2	14	0	57,14	14,29	3,83	1,17	3,29	50,00	0,33	-	-	0,00
5312	Asystenci nauczycieli	1	2	1	1	100,00	1	4	0	50,00	50,00	0,50	0,33	1,50	100,00	2,00	-	-	0,00
5321	Pomocniczy personel medyczny	0	1	1	0	0,00	1	8	0	100,00	50,00	1,00	0,67	1,50	100,00		-	-	0,00
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	1	1	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,17	0,00		100,00	1,00	-	max nadwyżka	0,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	18	13	12	0	0,00	4	1	13	100,00	0,00	10,83	1,17	9,29	33,33	0,72	-	-	0,00

5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	109	116	66	1	1,52	36	223	29	0,45	0,00	74,42	32,00	2,33	54,55	1,06	-	-	0,01
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	5	5	1	0	0,00	1	20	0	0,00	0,00	1,42	1,67	0,85	100,00	1,00	-	równowaga	0,00
6111	Rolnicy upraw polowych	6	4	4	0	0,00	4	0	0		0,00	4,08	0,00		100,00	0,67	max nadwyżka	-	0,00
6112	Sadownicy	2	2	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,67	0,00		0,00	1,00	-	-	0,00
6113	Ogrodnicy	18	17	18	1	5,56	9	3	0	100,00	100,00	15,08	0,25	60,33	50,00	0,94	-	-	0,00
6114	Rolnicy upraw mieszanych	0	1	0	0		0	0	0		0,00	0,00	0,00				-	-	0,00
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych																-	-	
6122	Hodowcy drobiu	0	0	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,00	0,00		100,00		-	-	0,00
6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	0	0	2	0	0,00	2	0	0		0,00	2,00	0,00		100,00		-	-	0,00
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	4	4	2	0	0,00	2	0	0		0,00	2,75	0,00		100,00	1,00	-	-	0,00
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	4	2	3	0	0,00	1	0	0		0,00	1,67	0,00		33,33	0,50	-	-	0,00
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	5	6	6	0	0,00	6	0	0		0,00	8,50	0,00		100,00	1,20	-	-	0,00
7111	Monterzy konstrukcji	9	10	3	0	0,00	1	6	13	50,00	16,67	4,67	1,58	2,95	33,33	1,11	-	-	0,00

	budowlanych i konserwatorzy budynków																		
7112	Murarze i pokrewni	145	169	106	0	0,00	66	68	3	1,47	0,00	114,08	5,92	19,28	62,26	1,17	-	-	0,02
7113	Robotnicy obróbki kamienia	2	2	2	0	0,00	2	1	0	0,00	0,00	1,50	0,08	18,00	100,00	1,00	-	-	0,00
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	36	37	21	0	0,00	10	105	0	0,00	0,00	21,17	8,75	2,42	47,62	1,03	-	-	0,00
7115	Cieśle i stolarze budowlani	41	41	36	0	0,00	24	73	0	2,74	2,74	36,08	9,08	3,97	66,67	1,00	-	-	0,01
7116	Robotnicy budowy dróg	8	7	5	0	0,00	3	0	0		0,00	4,67	0,00		60,00	0,88	max nadwyżka	-	0,00
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	6	6	2	0	0,00	1	0	0		0,00	0,92	0,00		50,00	1,00	-	-	0,00
7121	Dekarze	14	16	14	0	0,00	9	25	0	4,00	0,00	13,25	2,08	6,36	64,29	1,14	-	-	0,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	24	32	14	0	0,00	10	19	0	0,00	0,00	19,00	1,58	12,00	71,43	1,33	-	-	0,00
7123	Tynkarze i pokrewni	1	6	2	0	0,00	2	35	0	2,86	0,00	3,75	2,92	1,29	100,00	6,00	-	nadwyżka	0,00
7124	Monterzy izolacji	8	8	3	0	0,00	2	4	0	0,00	0,00	3,83	0,33	11,50	66,67	1,00	-	-	0,00
7125	Szklarze	2	4	0	0		0	3	14	0,00	0,00	0,42	1,42	0,29		2,00	deficyt	-	0,00
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	62	75	38	1	2,63	20	26	3	3,85	0,00	43,42	2,42	17,97	52,63	1,21	-	-	0,01
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych	6	5	3	0	0,00	1	15	0	20,00	13,33	3,92	1,25	3,13	33,33	0,83	-	-	0,00

	ych i chłodniczych																		
7129	Robotnicy budowlani robót wykończenio wych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfiko wani	20	25	10	0	0,00	4	39	4	2,56	0,00	13,75	3,58	3,84	40,00	1,25	-	-	0,00
7131	Malarze budowlani i pokrewni	76	88	56	0	0,00	36	32	0	0,00	0,00	66,67	6,67	10,0 0	64,29	1,16	-	nadwyż ka	0,01
7132	Lakiernicy	40	48	24	0	0,00	12	17	14	11,76	5,88	28,25	2,58	10,9 4	50,00	1,20	-	-	0,00
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	3	3	2	0	0,00	1	1	0	100,00	100,00	1,92	0,08	23,0 0	50,00	1,00	-	-	0,00
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	11	19	11	0	0,00	8	10	0	100,00	0,00	15,08	0,83	18,1 0	72,73	1,73	-	-	0,00
7212	Spawacze i pokrewni	68	83	40	0	0,00	26	96	45	2,08	0,00	48,00	11,75	4,09	65,00	1,22	-	-	0,01
7213	Błacharze	29	30	25	0	0,00	16	9	27	0,00	0,00	25,25	3,00	8,42	64,00	1,03	-	-	0,00
7214	Robotnicy przygotowują cy i wznoszący konstrukcje metalowe	15	17	8	0	0,00	5	50	18	0,00	0,00	10,83	5,67	1,91	62,50	1,13	-	-	0,00
7215	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	1	0	2	0	0,00	1	0	0		0,00	1,50	0,00		50,00	0,00	-	-	0,00
7221	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	0	1	0	0		0	0	0		0,00	0,92	0,00				-	-	0,00
7222	Ślusarze i pokrewni	249	271	176	0	0,00	101	56	27	12,50	0,00	188,92	11,92	15,8 5	57,39	1,09	-	-	0,03
7223	Ustawiacze i	96	115	85	0	0,00	54	108	42	6,48	0,00	90,42	19,50	4,64	63,53	1,20	-	-	0,01

	operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni																		
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	1	3	1	0	0,00	1	1	0	100,00	0,00	1,50	0,08	18,00	100,00	3,00	-	-	0,00
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	185	209	130	4	3,08	77	64	47	45,31	7,81	140,00	10,25	13,66	59,23	1,13	-	-	0,02
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	179	210	121	0	0,00	80	19	0	5,26	5,26	142,75	1,58	90,16	66,12	1,17	-	-	0,02
7234	Mechanicy rowerów i pokrewni																-	-	
7311	Mechanicy precyzyjni	10	10	6	0	0,00	4	1	13	0,00	0,00	7,83	1,17	6,71	66,67	1,00	-	-	0,00
7312	Monterzy instrumentów muzycznych	0	1	0	0		0	0	0		0,00	0,83	0,00				-	-	0,00
7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	4	6	3	0	0,00	2	0	0		0,00	3,92	0,00		66,67	1,50	-	-	0,00
7314	Ceramicy i pokrewni	4	2	3	0	0,00	1	6	0	0,00	0,00	1,58	0,50	3,17	33,33	0,50	-	-	0,00
7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	5	6	0	0		0	0	0		0,00	2,00	0,00			1,20	-	-	0,00
7316	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	10	11	7	0	0,00	4	0	0		0,00	6,25	0,00		57,14	1,10	-	-	0,00
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i	21	28	17	0	0,00	9	0	0		0,00	19,17	0,00		52,94	1,33	-	-	0,00

	pokrewnych materiałów																		
7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	189	189	68	2	2,94	17	0	0		0,00	67,50	0,00		25,00	1,00	-	-	0,01
7322	Drukarze	6	10	1	0	0,00	1	8	0	87,50	37,50	3,00	0,67	4,50	100,00	1,67	-	-	0,00
7323	Introrigatorzy i pokrewni	12	13	9	0	0,00	7	2	0	100,00	100,00	12,25	0,17	73,50	77,78	1,08	-	-	0,00
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	23	27	13	0	0,00	6	37	9	13,51	2,70	15,67	3,83	4,09	46,15	1,17	-	-	0,00
7412	Elektromechanicy i elektromontrzy	199	239	112	0	0,00	66	28	0	14,29	3,57	129,58	6,33	20,46	58,93	1,20	-	-	0,02
7413	Monterzy linii elektrycznych	6	5	5	0	0,00	2	0	0		0,00	4,75	0,00		40,00	0,83	-	-	0,00
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	19	16	11	0	0,00	4	1	0	100,00	0,00	8,33	0,08	100,00	36,36	0,84	-	-	0,00
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	17	21	10	0	0,00	7	31	0	38,71	29,03	10,92	3,58	3,05	70,00	1,24	-	-	0,00
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	42	50	19	0	0,00	7	249	14	0,00	0,00	21,58	21,92	0,98	36,84	1,19	równoważa	-	0,01
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	142	153	98	3	3,06	59	23	14	82,61	21,74	103,83	3,08	33,68	60,20	1,08	-	-	0,01
7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	1,00	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
7514	Robotnicy przetwórstwa	2	2	0	0		0	0	0		0,00	0,42	0,00			1,00	-	-	0,00

	surowców roślinnych																		
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni																-	max deficyt	
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	56	63	24	0	0,00	11	9	0	66,67	22,22	28,08	0,75	37,44	45,83	1,13	-	-	0,00
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,25	0,00			1,00	-	max deficyt	0,00
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	144	145	132	0	0,00	91	28	0	17,86	3,57	133,42	3,33	40,03	68,94	1,01	-	-	0,02
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	4	4	0	0		0	3	0	33,33	33,33	1,58	0,25	6,33		1,00	-	-	0,00
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	42	54	44	1	2,27	31	5	0	20,00	0,00	47,33	0,42	113,60	70,45	1,29	-	-	0,01
7534	Tapicerzy i pokrewni	4	6	2	0	0,00	2	3	0	0,00	0,00	3,33	0,25	13,33	100,00	1,50	-	-	0,00
7535	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	0	1	0	0		0	0	0		0,00	0,00	0,00				-	-	0,00
7536	Obuwnicy i pokrewni	0	1	0	0		0	0	0		0,00	0,00	0,00				-	-	0,00
7537	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	3	1	3	0	0,00	1	0	0		0,00	2,33	0,00		33,33	0,33	-	-	0,00
7543	Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych																-	max deficyt	
7544	Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów	0	2	0	0		0	0	0		0,00	0,83	0,00				-	-	0,00

7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0	0	0	0		0	1	0	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	138	171	104	0	0,00	69	0	0		0,00	117,67	0,00		66,35	1,24	-	-	0,02
8112	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	5	5	6	0	0,00	4	1	0	100,00	0,00	5,25	0,08	63,00	66,67	1,00	-	-	0,00
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	5	5	2	0	0,00	1	0	0		0,00	3,00	0,00		50,00	1,00	-	-	0,00
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	2	2	2	0	0,00	2	15	0	0,00	0,00	1,67	1,25	1,33	100,00	1,00	-	-	0,00
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	29	33	16	0	0,00	10	3	0	33,33	0,00	20,42	0,25	81,67	62,50	1,14	-	-	0,00
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	1	3	1	0	0,00	1	4	0	25,00	0,00	1,42	0,33	4,25	100,00	3,00	-	-	0,00

8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	6	12	3	0	0,00	3	0	0		0,00	5,75	0,00		100,00	2,00	-	nadwyżka	0,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	7	7	4	0	0,00	1	25	0	28,00	8,00	3,00	2,08	1,44	25,00	1,00	-	-	0,00
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	44	45	26	2	7,69	10	73	0	12,33	0,00	27,00	7,08	3,81	38,46	1,02	-	-	0,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	3	1	3	0	0,00	1	3	0	100,00	0,00	1,92	0,25	7,67	33,33	0,33	-	-	0,00
8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewnych	2	2	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,42	0,00		100,00	1,00	-	-	0,00
8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	2	3	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,58	0,00		100,00	1,50	-	-	0,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	6	9	1	0	0,00	1	10	0	10,00	0,00	2,67	0,83	3,20	100,00	1,50	-	-	0,00
8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	1	1	0	0		0	0	0		0,00	0,17	0,00			1,00	-	-	0,00
8155	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	1	2	0	0		0	0	0		0,00	0,33	1,00	0,33		2,00	deficyt	-	0,00
8156	Operatorzy maszyn do	13	12	11	0	0,00	7	0	0		0,00	9,42	0,00		63,64	0,92	max nad	-	0,00

	produkcji obuwia i pokrewni																wyżka		
8157	Operatorzy maszyn do prania	1	1	0	0		0	5	0	100,00	0,00	0,33	0,42	0,80		1,00	deficyt	max deficyt	0,00
8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	3	4	1	0	0,00	1	0	0		0,00	1,50	0,00		100,00	1,33	-	-	0,00
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	8	10	8	0	0,00	3	196	0	0,00	0,00	8,50	16,33	0,52	37,50	1,25	deficyt	max nadwyżka	0,00
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru																-	max deficyt	
8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	4	8	2	0	0,00	2	0	0		0,00	3,83	3,00	1,28	100,00	2,00	-	-	0,00
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	4	6	1	0	0,00	1	8	0	62,50	0,00	2,42	0,67	3,62	100,00	1,50	-	-	0,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	10	8	6	0	0,00	4	1	0	0,00	0,00	5,67	0,08	68,00	66,67	0,80	nadwyżka	-	0,00
8189	Operatorzy	33	44	16	0	0,00	9	4	13	50,00	0,00	18,67	1,42	13,1	56,25	1,33	-	-	0,00

	innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani													8					
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	33	39	19	0	0,00	12	127	25	2,36	0,79	23,08	12,67	1,82	63,16	1,18	-	-	0,00
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	53	55	28	0	0,00	12	1	25	100,00	0,00	29,75	2,17	13,73	42,86	1,04	-	-	0,00
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	13	13	14	0	0,00	8	44	14	4,55	0,00	10,50	4,83	2,17	57,14	1,00	-	-	0,00
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	29	31	19	0	0,00	13	128	0	7,03	3,91	22,00	10,67	2,06	68,42	1,07	-	-	0,00
8311	Maszyści kolejowi i metra	6	5	4	0	0,00	1	0	0		0,00	2,42	0,00		25,00	0,83	-	-	0,00
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	21	28	14	0	0,00	10	13	27	0,00	0,00	17,08	3,33	5,13	71,43	1,33	-	-	0,00
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	60	72	60	0	0,00	38	56	42	21,43	0,00	63,25	14,17	4,46	63,33	1,20	-	nadwyżka	0,01
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	7	11	7	0	0,00	5	8	0	12,50	0,00	7,67	0,67	11,50	71,43	1,57	-	-	0,00
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	50	61	34	0	0,00	21	155	41	4,52	0,00	41,92	19,33	2,17	61,76	1,22	-	-	0,01
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i	4	5	3	0	0,00	2	0	0		0,00	3,58	0,00		66,67	1,25	-	-	0,00

	leśnych																		
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	13	17	7	0	0,00	5	34	16	17,65	0,00	8,92	21,17	0,42	71,43	1,31	-	-	0,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	9	19	12	0	0,00	8	5	3	0,00	0,00	16,08	0,67	24,12	66,67	2,11	-	-	0,00
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	28	28	10	0	0,00	4	55	67	12,73	0,00	9,50	12,17	0,78	40,00	1,00	deficyt	-	0,00
8350	Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)	1	2	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,67	0,00		0,00	2,00	-	-	0,00
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	8	8	3	0	0,00	0	3	13	0,00	0,00	0,83	1,33	0,63	0,00	1,00	deficyt	deficyt	0,00
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	146	181	113	1	0,88	77	311	0	3,54	0,96	127,50	32,92	3,87	68,14	1,24	-	-	0,02
9121	Praczk ręczne i prasowacze	9	11	5	0	0,00	3	1	0	100,00	0,00	5,00	0,08	60,00	60,00	1,22	-	-	0,00
9122	Czyściciele pojazdów	11	7	8	0	0,00	3	11	13	45,45	18,18	8,25	2,00	4,13	37,50	0,64	-	-	0,00
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem	2	2	1	0	0,00	1	72	14	15,28	0,00	1,50	9,17	0,16	100,00	1,00	-	-	0,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	7	7	3	0	0,00	1	32	0	43,75	0,00	2,75	2,67	1,03	33,33	1,00	równowaga	-	0,00

9311	Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach	26	28	19	0	0,00	11	0	0		0,00	21,58	0,00		57,89	1,08	-	-	0,00
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	48	47	33	0	0,00	21	21	0	47,62	0,00	34,75	1,75	19,86	63,64	0,98	nadwyżka	-	0,00
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	202	229	111	0	0,00	60	230	1	11,30	3,04	137,75	19,25	7,16	54,05	1,13	-	-	0,02
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	42	39	23	0	0,00	12	260	25	0,00	0,00	23,42	28,75	0,81	52,17	0,93	-	-	0,01
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	94	122	75	0	0,00	52	38	27	31,58	10,53	88,00	6,42	13,71	69,33	1,30	-	nadwyżka	0,01
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	31	30	17	0	0,00	12	222	65	1,35	0,45	16,92	27,92	0,61	70,59	0,97	-	-	0,01
9334	Układacze towarów na półkach	4	8	0	0		0	13	15	0,00	0,00	1,50	2,33	0,64		2,00	deficyt	-	0,00
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food																-	max deficyt	
9412	Pomoce kuchenne	38	41	32	0	0,00	22	70	0	30,00	22,86	31,25	6,83	4,57	68,75	1,08	-	nadwyżka	0,01
9510	Pracownicy	3	6	2	0	0,00	1	1	0	0,00	0,00	2,75	0,08	33,0	50,00	2,00	-	-	0,00

	świadczący usługi na ulicach													0					
9611	Ładowacze nieczystości	0	2	0	0		0	0	0		0,00	0,33	0,00				-	-	0,00
9612	Sortowacze odpadów	0	0	0	0		0	4	0	100,00	0,00	0,00	0,33	0,00			max deficyt	deficyt	0,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	4	4	3	0	0,00	3	0	0		0,00	3,67	1,00	3,67	100,00	1,00	-	-	0,00
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	12	16	7	0	0,00	5	14	14	0,00	0,00	7,33	2,33	3,14	71,43	1,33	-	-	0,00
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	4	3	2	0	0,00	1	1	0	0,00	0,00	2,50	0,08	30,00	50,00	0,75	-	-	0,00
9623	Odczytujący liczniki i wybierający monety z automatów	1	0	1	0	0,00	0	0	0		0,00	0,42	0,00		0,00	0,00	-	-	0,00
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	61	68	55	1	1,82	36	472	13	3,18	0,42	56,67	161,42	0,35	65,45	1,11	-	-	0,03
Razem		9153	10268	5865	98	1,67	3309	7404	2595	20,41	11,13	X	X	X	X	X	X	X	X

Załącznik 2. Rynek edukacyjny.

Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2016 roku

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego
"COPERNICUS" LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	10	0	2	0	20,00%	0,00%
"COPERNICUS" SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH	12	12	0	0	0,00%	0,00%
AP EDUKACJA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W SOSNOWCU	40	0	77	38	192,50%	95,00%
AP EDUKACJA POLICEALNA SZKOŁA MEDYCZNA	12	8	23	16	191,67%	133,33%
AP EDUKACJA POLICEALNA SZKOŁA MEDYCZNA W KATOWICACH	0	0	1	0	0,00%	0,00%
AP EDUKACJA POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA W SOSNOWCU	15	3	0	0	0,00%	0,00%
CENTRUM EDUKACJI "NOVA" LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	0	0	0	0	0,00%	0,00%
CENTRUM EDUKACJI "NOVA" SZKOŁA POLICEALNA	0	0	0	0	0,00%	0,00%
CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 3 ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANA W SOSNOWCU, UL. BRACI MIEROSZEWSKICH 42	24	24	0	0	0,00%	0,00%
CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 4 GASTRONOMICZNA W SOSNOWCU, UL. WAWEL 1	49	18	0	0	0,00%	0,00%
CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 6 TRANSPORTOWA W SOSNOWCU, UL. KILIŃSKIEGO 31	0	0	0	0	0,00%	0,00%
CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 7 SAMOCHODOWO-MECHATRONICZNA W SOSNOWCU, UL. KILIŃSKIEGO 25	40	40	0	0	0,00%	0,00%

CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 9 RZEMIEŚLNICZO-ARTYSTYCZNA W SOSNOWCU, UL. GROTA ROWECKIEGO 64	28	4	0	0	0,00%	0,00%
CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO TECHNIKUM NR 1 EKONOMICZNE W SOSNOWCU, UL. GROTA ROWECKIEGO 66	106	64	0	0	0,00%	0,00%
CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO TECHNIKUM NR 2 ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANE W SOSNOWCU, UL. BRACI MIEROSZEWSKICH 42	32	32	0	0	0,00%	0,00%
CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO TECHNIKUM NR 3 GASTRONOMICZNO-HOTELARSKIE W SOSNOWCU, UL. WAWEL 1	56	40	0	0	0,00%	0,00%
CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO TECHNIKUM NR 4 TRANSPORTOWE W SOSNOWCU, UL. KILIŃSKIEGO 31	45	45	0	0	0,00%	0,00%
CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO TECHNIKUM NR 5 SAMOCHODOWO-MECHATRONICZNE W SOSNOWCU, UL. KILIŃSKIEGO 25	43	43	0	0	0,00%	0,00%
CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO TECHNIKUM NR 6 GRAFIKI, LOGISTYKI I ŚRODOWISKA W SOSNOWCU, UL. LEGIONÓW 9	91	33	0	0	0,00%	0,00%
CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO TECHNIKUM NR 7 PROJEKTOWANIA I STYLIZACJI UBIORU W SOSNOWCU, UL. GROTA ROWECKIEGO 64	47	25	0	0	0,00%	0,00%
DELTA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	0	0	0	0	0,00%	0,00%
DELTA POLICEALNA SZKOŁA ROZWOJU ZAWODOWEGO	0	0	0	0	0,00%	0,00%
ELITARNA SZKOŁA SŁUŻB OCHRONY I BIZNESU "COBRA"	4	4	0	0	0,00%	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM.W.ROŹDZIENSKIEGO	52	0	3	2	5,77%	3,85%

I PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "SZKOŁA OTWARTEGO MYŚLENIA"	14	0	4	0	28,57%	0,00%
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. EMILII PLATER	69	0	0	0	0,00%	0,00%
III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. B. PRUSA	49	0	0	0	0,00%	0,00%
III PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE "SZKOŁA OTWARTEGO MYŚLENIA"	11	0	0	0	0,00%	0,00%
IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. S. STASZICA	132	0	0	0	0,00%	0,00%
KATOLICKIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ŚW. JANA BOSKO PRZY PARAFII ŚW. TOMASZA APOSTOŁA	17	0	0	0	0,00%	0,00%
KATOLICKIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE KANA	1	0	0	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	29	0	7	2	24,14%	6,90%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH CENTRUM EDUKACJI "SIÓDEMKA"	7	0	0	0	0,00%	0,00%
MEDYCZNA SZKOŁA POLICEALNA NR 2 W WARSZAWIE	0	0	0	1	0,00%	0,00%
MEDYCZNE STUDIUM ZAWODOWE W SOSNOWCU ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W KATOWICACH	0	0	3	3	0,00%	0,00%
NIEPUBLICZNA JEDNOROCZNA POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA DLA DOROSŁYCH "ŻAK"	86	86	7	5	8,14%	5,81%
NIEPUBLICZNA POLICEALNA SZKOŁA CENTRUM NAUKI BIZNESU "ŻAK"	212	212	0	0	0,00%	0,00%
NIEPUBLICZNA POLICEALNA SZKOŁA FARMACEUTYCZNA MEDAN	59	59	0	0	0,00%	0,00%
NIEPUBLICZNA POLICEALNA SZKOŁA HOTELARSKO-TURYSTYCZNA	0	0	0	0	0,00%	0,00%
NIEPUBLICZNA POLICEALNA SZKOŁA KOSMETYKI DLA DOROSŁYCH "ŻAK"	31	31	1	1	3,23%	3,23%
NIEPUBLICZNA SZKOŁA POLICEALNA W SOSNOWCU ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W KATOWICACH	0	0	1	1	0,00%	0,00%
NIEPUBLICZNA ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W SOSNOWCU ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W KATOWICACH	9	6	0	0	0,00%	0,00%

NIEPUBLICZNE DWULETNI UZUPEŁNIAJĄCE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK"	0	0	0	0	0,00%	0,00%
NIEPUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	0	0	5	1	0,00%	0,00%
NIEPUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK"	167	0	0	0	0,00%	0,00%
NIEPUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W KATOWICACH	13	0	0	0	0,00%	0,00%
NIEPUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SZKOŁA MISTRZOSTWA SPORTOWEGO PZHL	18	0	0	0	0,00%	0,00%
NIEPUBLICZNE POLICYJNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE "AS"	32	0	0	0	0,00%	0,00%
OMEGA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	39	0	3	0	7,69%	0,00%
OMEGA POLICEALNA SZKOŁA ROZWOJU ZAWODOWEGO	16	6	1	0	6,25%	0,00%
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I STOPNIA	40	0	0	0	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA CENTRUM EDUKACJI "SIÓDEMKA"	123	123	8	4	6,50%	3,25%
POLICEALNA SZKOŁA FOTOGRAFICZNA FOTOEDUKACJA	0	0	1	0	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA KOSMETYKI SIÓDEMKA	0	0	0	0	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA MEDYCZNA "ŻAK" W SOSNOWCU	0	0	1	3	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA OPIEKI MEDYCZNEJ "ŻAK" W SOSNOWCU	8	8	2	0	25,00%	0,00%
PRYWATNA POLICEALNA SZKOŁA FARMACEUTYCZNA "AS"	6	6	0	0	0,00%	0,00%
PRYWATNA POLICEALNA SZKOŁA MENEDŻERÓW BIZNESU I ADMINISTRACJI	0	0	0	0	0,00%	0,00%
PRYWATNA POLICEALNA SZKOŁA POLICYJNA "AS"	15	15	0	0	0,00%	0,00%
PRYWATNA POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA "AS"	28	28	1	0	3,57%	0,00%
PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR 1	7	0	3	0	42,86%	0,00%
REGIONALNE CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO W SOSNOWCU-MEDYCZNA SZKOŁA POLICEALNA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO DLA DOROSŁYCH	106	104	0	0	0,00%	0,00%
REGIONALNE CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO W SOSNOWCU-MEDYCZNA SZKOŁA POLICEALNA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO	28	24	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA MUZYCZNA II STOPNIA	7	0	0	0	0,00%	0,00%

SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH	0	0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH "COPERNICUS"	0	0	0	1	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA NR 1	0	0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA NR 2	0	0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA NR 3 W SOSNOWCU	0	0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA NR 4 W SOSNOWCU	0	0	13	6	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA NR 5	0	0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA NR 6	0	0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA NR 7	0	0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA NR 8	0	0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY	15	0	0	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM DLA DOROSŁYCH	0	0	14	4	0,00%	0,00%
TECHNIKUM EKONOMICZNE I ELEKTRONICZNE NR 23	0	0	1	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 4 W DĄBROWIE GÓRNICZEJ	0	0	0	2	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 8	179	116	10	4	5,59%	2,23%
TECHNIKUM UZUPEŁNIAJĄCE DLA DOROSŁYCH	20	8	5	1	25,00%	5,00%
TECHNIKUM UZUPEŁNIAJĄCE NR 1	0	0	2	0	0,00%	0,00%
VI LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. JANUSZA KORCZAKA	185	0	3	0	1,62%	0,00%
VI NIEPUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	8	0	0	0	0,00%	0,00%
VII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. K. K. BACZYŃSKIEGO	69	0	3	0	4,35%	0,00%
VIII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. C. K. NORWIDA	39	0	0	0	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA DLA DOROSŁYCH	0	0	2	4	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 1	0	0	24	13	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 10	0	0	0	0	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 2	31	31	3	1	9,68%	3,23%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 8	0	0	0	0	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA SPECJALNA	10	1	0	0	0,00%	0,00%